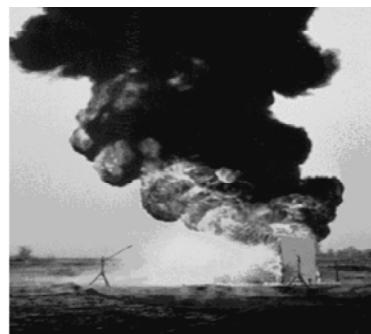
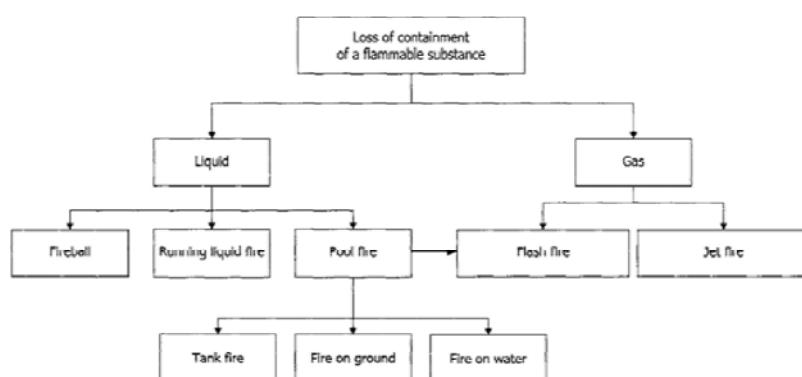

آتش های استخراجی

أنواع آتش

مایعات آتشگیر براساس NFPA30

4.2.2 Combustible Liquid. Any liquid that has a closed-cup flash point at or above 100°F (37.8°C), as determined by the test procedures and apparatus set forth in Section 4.4. Combustible liquids are classified according to Section 4.3.

4.2.3 Flammable Liquid. Any liquid that has a closed-cup flash point below 100°F (37.8°C), as determined by the test procedures and apparatus set forth in Section 4.4 and a Reid vapor pressure that does not exceed an absolute pressure of 40 psi (276 kPa) at 100°F (37.8°C).

4.2.4* Flash Point. The minimum temperature of a liquid at which sufficient vapor is given off to form an ignitable mixture with the air, near the surface of the liquid or within the vessel used, as determined by the appropriate test procedure and apparatus specified in Section 4.4.

کلاس بندی آتش گیری براساس NFPA 30

4.3.1 Flammable liquids, as defined in 3.3.3.2 and 4.2.3, shall be classified as Class I liquids and shall be further subclassified in accordance with the following:

- (1) Class IA Liquid — Any liquid that has a flash point below 73°F (22.8°C) and a boiling point below 100°F (37.8°C)
- (2) Class IB Liquid — Any liquid that has a flash point below 73°F (22.8°C) and a boiling point at or above 100°F (37.8°C)
- (3) Class IC Liquid — Any liquid that has a flash point at or above 73°F (22.8°C), but below 100°F (37.8°C)

4.3.2 Combustible liquids, as defined in 3.3.3.1 and 4.2.2, shall be classified in accordance with the following:

- (1) Class II Liquid — Any liquid that has a flash point at or above 100°F (37.8°C) and below 140°F (60°C)
- (2) Class III Liquid — Any liquid that has a flash point at or above 140°F (60°C)
 - (a) Class IIIA Liquid — Any liquid that has a flash point at or above 140°F (60°C), but below 200°F (93°C)
 - (b) Class IIIB Liquid — Any liquid that has a flash point at or above 200°F (93°C)

- در میان حوادث فرآیندی، آتش پر بسامدترین است.
- یکی از انواع چهارگانه آتش فرآیندی، آتش استخری است.
- بر مبنای تحلیل آماری کاسال و همکاران در سال ۱۹۹۷، آتش استخری به تنهایی ۵۳ درصد از رخدادهای آتش صنعتی را شامل شده بود.

تعريف آتش استخری

Turbulent diffusion flame which burns above a horizontal vaporizing fuel pool, where the fuel vapor has negligible initial momentum.

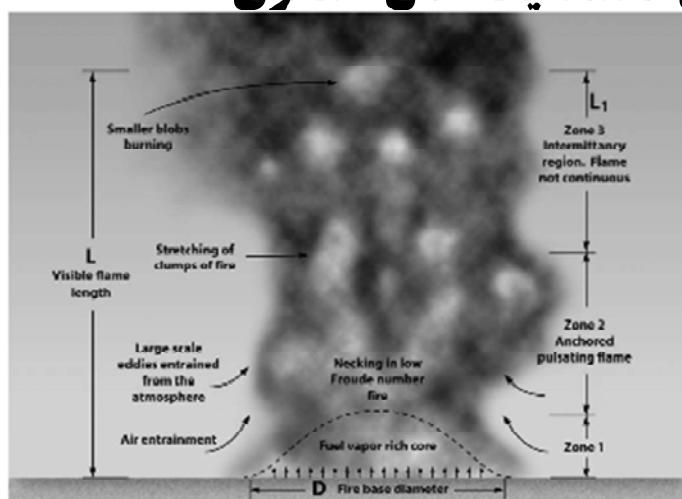
برای شناخت رفتار یک آتش استخراجی باید چه بدانیم؟

هدف : تخمین اثرات بر محیط پیامون

بخش های مختلف یک آتش استخراجی

پارامترهای اصلی در تخمین رفتار آتش استخراجی

• ابعاد شامل:

ارتفاع

قطر

Tilt زاویه

• نرخ رهایش حرارت HRR

آزمایش های میدانی

LNG Pool Fire (~15 m dia) on water

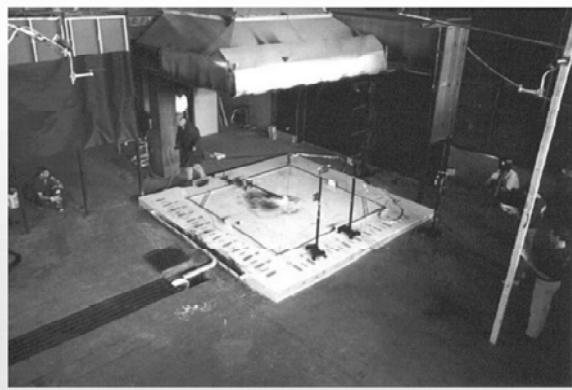
China Lake, CA tests 1976-78

آزمایش های میدانی

Experimental Setup

آزمایش های میدانی

Typical Unconfined Spill Fire

قطر آتش استخري

Area of Static Spill Fire

- A is known via physical constraints
- A is calculated based on an estimated spill depth, δ and the initial volume, V, of fuel:

$$A = V / \delta$$

عمق آتش استخري

Estimate of Spill Depth

- MacKinven et al (1970) and Burgoyne and Roberts (1968) work indicate
No flame spread for Depths < 1.5 mm
- More recent experimental data indicate depths as low as 0.7 mm
- Smaller depth -- larger spill area -- larger fire -- shorter duration (all other things constant)

ارتفاع آتش استخراجی

- Heskestad correlation for intermittent flame height, L_f :

$$L_f = 0.23\dot{Q}^{2/5} - 1.02D$$

نرخ رهایش حرارت HRR

Typical Calculations

Heat Release Rate (kW): $\dot{Q} = \dot{m} \cdot \Delta h_c$

Burning Rate ($\text{kg}/\text{m}^2\text{s}$): $\dot{m} = A \cdot \dot{m}''$

Mass burning rate per area is empirically based.

Burning Rate ($\text{kg}/\text{m}^2\text{s}$): $\dot{m} = A \cdot \dot{y} \cdot \rho$

Density, ρ , is known and

Regression rate is empirically based.

نرخ سوختن burning rate

The burning rate is usually estimated using the following expression:

$$m = m_{\infty} \left(1 - e^{-kD}\right) \quad (3-40)$$

where m_{∞} is the burning velocity for an infinite diameter pool ($\text{kg m}^2 \text{s}^{-1}$) and k is a constant (m^{-1}). Various authors have proposed values for m_{∞} and k (Table 3-8). For large scale fires, $m \approx m_{\infty}$.

Authors	Diesel oil		Gasoline	
	m_{∞} , $\text{kg m}^{-2} \text{s}^{-1}$	k , m^{-1}	m_{∞} , $\text{kg m}^{-2} \text{s}^{-1}$	k , m^{-1}
Babrauskas [27]	0.034	2.80	0.055	2.10
Rew et al. [28]	0.054	1.30	0.067	1.50
Muñoz et al. [23]	0.054	0.88	0.082	1.31

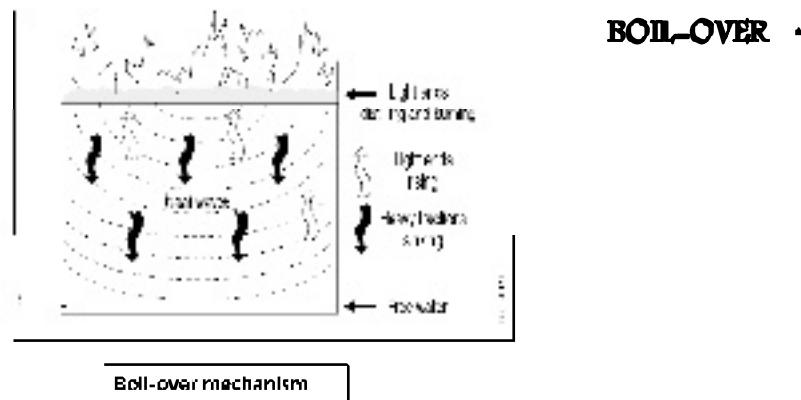
پدیده های حین آتش استخراجی در مخازن

SLOP- OVER •

پدیده های حین آتش استخراجی در مخازن

جلوگیری از پدیده Boil over

Check for the absence of water in unit feed stocks and in storage tanks involving hot non-aqueous products

Purge piping and vessels at low points where water may accumulate, in particular at separator appendages

Drain out completely residual water after hydraulic testing before starting up any high-risk unit

check that no residual water remains in emptying systems (drum, vacuum tank, etc.) before allowing hot products in

همزمانی رخداد آتش استخراجی در تانک فارم ها و پدیده Domino Effect

حادثه فاسفیلڈ انگلستان ۲۰۰۵

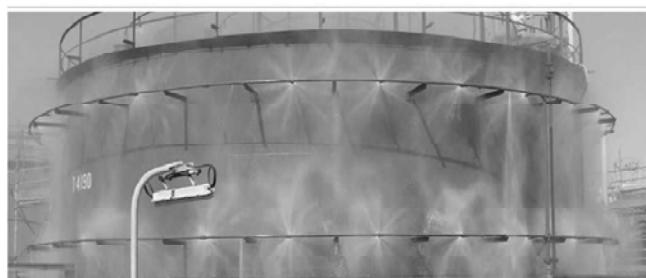

راهکارهای مقابله با آتش استخراجی

- راهکارهای غیرعامل (passive)
 - دایک (dike) – استاندارد IPS-C-ME-100
 - پوششهاي ضدحریق (fire proofing) – استاندارد API 2218

- راهکارهای عامل (Active)
 - سیستم فوم – استاندارد 11NFPA
 - سیستم اسپری آب – استاندارد NFPA15
 - مانیتورهای آب و فوم

با سیاست از توجه شما

آتش فورانی JET FIRE

فهرست مطالب

- شناخت آتش فورانی
- پیامدهای آتش فورانی
- لائمونه هایی از حوادث همراه با آتش فورانی
- مدل های آتش فورانی
- اتفاقی آتش فورانی
- مطالعه موردی

آتش فورانی چیست؟

• آتش فورانی، باریکه ممتدی از آتش است که در اثر تخلیه مواد قابل اشتعال گازی یا مایعات فرار تحت فشار با سرعت بالا به محیط بیرون در حضور منبع جرقه، بوجود می آید.

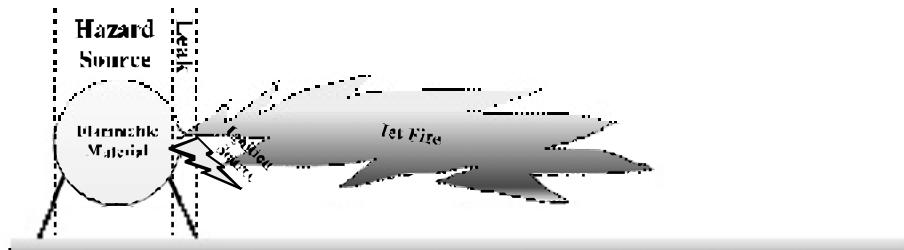
نمونه هایی از آتش فورانی

شرایط تشکیل آتش فورانی

- خروج بخارات یا مایعات فرار آتشگیر از منبع تحت فشار
- وجود منبع جرقه آنی

مشخصه های آتش فورانی

فیلم آشنایی با آتش فورانی

- فیلم OMV

آشنایی با آتش فورانی

پیامدها

• مهمترین پیامد آتش فورانی تشعشع حاصله است که می تواند به انسان و تجهیزات آسیب وارد کند.

• علاوه براین، برخورد شعله آتش فورانی با سازه ها و تجهیزات نیز می تواند حرارت زیادی را وارد کرده و در نتیجه آسیب جدی به بار آید.

نمونه های حوادث

• آتش سوزی گاز پروپان در پالایشگاه والرو، تگزاس، ۲۰۰۷
فیلم

Those who cannot remember the past are condemned to repeat it.
—George Santayana

مدلسازی آتش فورانی

- به دلایل مختلف، نیاز به مدل‌های ریاضی برای تخمین رفتار آتش‌های فورانی داریم بطور مثال :

- برای طراحی ارتفاع مناسب فلزهای نیاز به مدلی برای تخمین شدت تشعشع شعله روی سطح زمین است.
- برای تعیین فواصل مناسب تجهیزات و سازه‌ها، نیاز به مدلی برای تخمین ابعاد و طول یک آتش فورانی داریم.

یک مدل چه اطلاعاتی را به ما می‌دهد؟

- ابعاد هندسی شعله شامل طول، پهنا و ...
- شدت تشعشع در یک نقطه اطراف شعله

انواع مدل ها

- مدل های منبع نقطه ای (Point Source)

- مدل API

- مدل های شعاع جامد

- مدل Chamberlain

- مدل Johnson

- مدل Cook

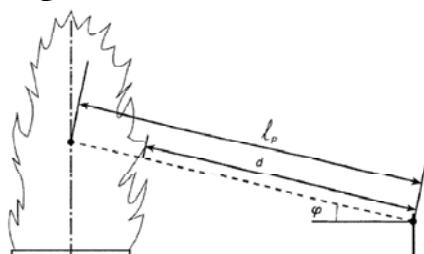
کارین مدلها، از نوع نیمه تجربی هستند و براساس داده های ازمیشگاهی بدست آمده اند.

مدل های منبع نقطه ای

- در این مدل ها فرض میشود کل تشعشع شعله از یک نقطه درون آن صورت می گیرد

- محل منبع نقطه ای معمولا در مرکز هندسی شعله غرض می شود

مراحل محاسبه تشعشع جت

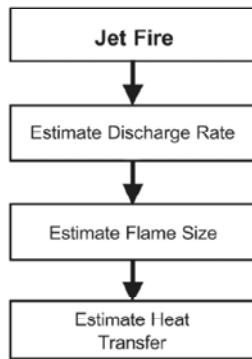

Figure 5-15. Steps in Jet Fire Calculations

تخمین نرخ تخلیه

معادله تخلیه گاز در شرایط choked flow

در این شرایط سرعت در خروجی به سرعت صوت می‌رسد

$$\dot{m}_{choked} = C_D \cdot A \cdot P_1 \sqrt{\frac{k \cdot g_i}{R_g} \cdot \frac{M}{T_1} \cdot \left(\frac{2}{k+1}\right)^{\frac{k-1}{k+1}}}$$

: دبی مول خروجی (kg/s)
 P_1 : فشار مواد قبل و بعد از خروج (Pa)
 T_1 : دمای مواد قبل و بعد از خروج (K)
 A : مساحت شکاف ایجاد شده (m^2)
 $(8314 \text{ Pa.m}^3/\text{mole.K})$: ثابت گازها R_g
 g_i : تثبات گرانشی زمین ($N.s^2.kg.m$)
 M : جرم مولکولی گاز
 k : نسبت طرفیت گرمابی و بزرگی فشار ثابت به حجم ثابت (بدون بعد)

ضریب k

نسبت ظرفیت گرمایی ویژه فشار ثابت به حجم ثابت برای گازهای مختلف	
1/۲	استیلن
1/۴	هوا
1/۳۷	آمونیاک
1/۶۷	آرگون
1/۱۱	بوتان
1/۳	دی اکسید گربن
1/۲۲	کلر
1/۲۲	اتان
1/۲۲	اتیلن
1/۴۱	هیدروژن
1/۴۱	تیترولین
1/۴	اکسیژن
1/۲۲	متان

اندازه شعله

$$\dot{Q} = \dot{m} \cdot \Delta h_c = \dot{m}'' A \Delta h_c$$

where

\dot{Q} is heat release rate (kW)

Δh_c is heat of combustion (kJ/kg)

\dot{m} is mass flow rate (kg/s)

\dot{m}'' is the mass burning rate (kg/m²s)

A is area (m²)

In relatively still air, the flame length, L (m), of most jet flames can be estimated as:

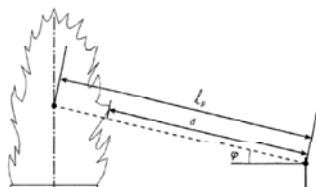
$$L = 0.2 \cdot \dot{Q}^{2/5} \quad (5-18)$$

تحمین میزان تشعشع

میزان تشعشع دریافت شده در یک نقطه به فصله 1

$$J = \frac{Q_r}{4\pi l_p^2}$$

Q_r : گرمای آزاد شده بصورت تشعشعی

l_p : فصله منبع ت نقطه مورد نظر

- ✓ میزان تشعشع دریافتی با مجدول فاصله متناسب است، بدلیل آنکه در تمام جهات انتشار یکسان صورت می‌گیرد

مدل منبع نقطه‌ای

- میزان انرژی تشعشعی شعله بصورت زیر محاسبه می‌شود:

$$Q_r = \eta_{rad} \dot{m} \Delta H_c$$

η_{rad} : ضریب تشعشعی، کسری از انرژی که بصورت تشعشعی آزاد می‌شود

\dot{m} : سرعت سوخت بر حسب kg/s

ΔH_c : گرمای احتراق بر حسب kJ/kg

ضریب تشعشعی

• این ضریب به عوامل زیر بستگی دارد:

- نوع سوخت
- دمای شعله
- نوع شعله
- میزان دود تشکیل شده حین احتراق

• مقادیر بین ۱۰٪ تا ۴۰٪ بصورت تجربی برای هیدروکربن‌ها بدست آمده است

تأثیر گذردگی هوا

• بخشی از انرژی تشعشعی توسط هوا جذب می‌شود که در نظر گرفتن این عامل، شدت تشعشع برابر خواهد بود با:

$$I = \frac{\eta_{rad} \dot{m} \Delta H_c \tau}{4\pi l_p^2} \quad (\text{transmissivity})$$

• گذردگی هوا عددی کوچکتر از ۱ است و در حالت بدینه می‌توان آنرا ۱ فرض نمود.

تعیین ابعاد شعله

- طول شعله برای هیدروکربن ها در هوای آرام
- از نمودار API 521 نیز می توان برای تعیین صول شعله استفاده کرد

تخمین طول lift-off

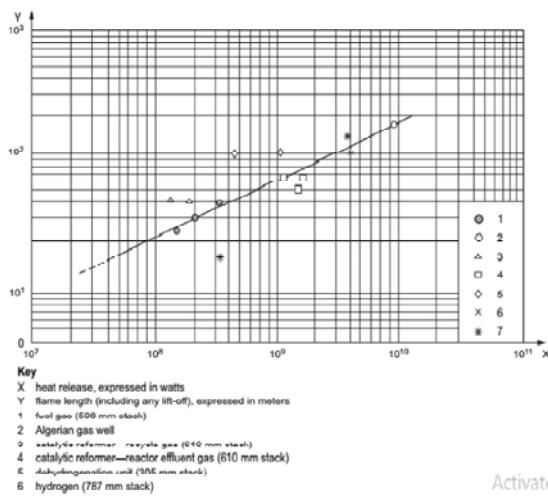
- طول lift-off از رابطه زیر قابل محاسبه است

$$S = \frac{6.4\pi d_{or} u_j}{4u_{av}}$$

قطر دیفیس: d_{or}
 سرعت متوسط جت: u_{av}

نمودار API 521 برای تعیین طول شعله

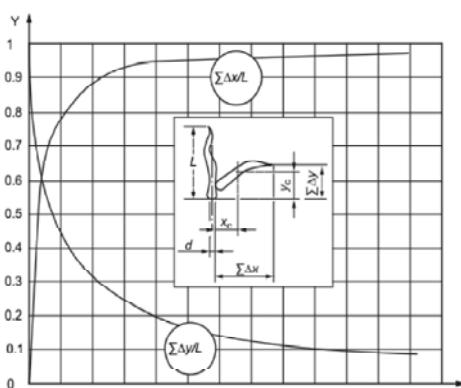
Activate

تأثیر باد

- وزش باد سبب متحرف شدن شعله در جهت بد و جبهات دین مرکز شعله میشود.

- در نموداری برای بررسی تأثیر وزش باد وجود دارد

Key	X	Y
X	$\sum (u_w/u_j)$	$\sum \Delta y/L$ or $\sum \Delta x/L$
u_w	is the lateral wind speed	
u_j	is the jet exit velocity	

مثال

مرايا و معایب مدل نقطه ای

- استفاده از آن بسیار ساده است و میتوان تخمین اولیه‌ای از شدت تشعشع بدست آورده در اصل برای شعله‌های عمودی ارائه شده است و برای شعله‌های افقی خطأ دارد
- در فواصل نزدیک شعنه مقادیر تشعشع بالاتر از مقدار واقعی است. بدلیل آنکه هندسه شعله در محاسبات دیده نشده است

مدلهای شعله جامد

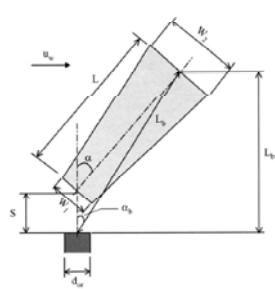
Solid Flame Models

مدلهای شعله جامد

- در این مدلها فرض می شود آتش یک جسم خاکستری است که کل ناحیه مرئی شعله را دربر گرفته و تشعشع از سطح آن صورت می گیرد.

- نسبت به مدل نقطه‌ای دقیق‌تر هستند → به شعله

أنواع مدلها

• مدل Chamberlane

- مناسب شعنه های عمودی و زاویه دار نسبت به افق

• مدل Johnson

- مناسب شعنه های افقی

• مدل Cook

- مناسب میعتات و نشی های دو فازی

تخمین شدت تشعشع

• شدت تشعشع از رابطه زیر محاسبه می گردد:

$$I = \tau F E$$

τ : ضریب گذردهی خلاء

F : ضریب دید نقطه مورد نظر

E : توان تشعشعی سطح (kW/m^2)

ضریب دید (View Factor)

- تعریف: کسری از تشعشع ساطع شده از سطح شعله که توسط یک شی در یک نقطه خارج سطح شعه دریافت می گردد.
 - ضرب دید یک فاکتور هندسی است که به عوامل زیر بستگی دارد:
 - اندازه و شکل ش
 - فاصله شعه و جسم دریافت کننده
 - زاویه سطح دریافت کننده نسبت به شعله
 - روش های محاسبه ضرب دید به تفصیل در کتب انتقال حرارت بحث شده است

توان تشعشعی (Emissive Power)

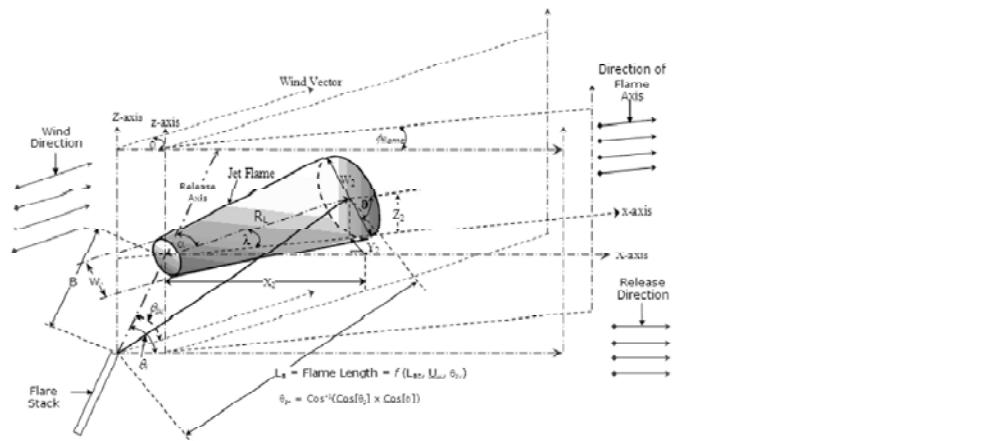
- تعریف: گرمایی تشعشعی ساطع شده از یک واحد سطح شعاعه در واحد زمان
 - این پارامتر معمولاً بصورت تجربی تعیین می‌گردد و مثلاً برای گاز پروپان در حدود 200 kW/m^2 است

$$E = \frac{\eta \Delta H \dot{m}}{A}$$

- * محاسبہ ان از رابطہ زیر صورت می گیرد:

تخمین ابعاد شعله

- مدل‌های مختلفی رئه شده که هر شرایط متفاوت ابعاد شعله را تخمین می‌زنند.
- در بین مدل‌های شعله، بصورت یک مخروط ناقص، در نظر گرفته می‌شود

پارامترهای مدل مخروطی

- **Flame length** : طول شعله، فاصله از محل رهایش تا مرکز صفحه نوک
- **Lift-off distance (B)** : فاصله محل رهایش تا محل تشکیل شعله
- **Frustrum length** : طول مخروط ناقص
- **Tip width (W2)** : پنهانی صفحه نوک شعله
- **Base width (W1)** : پنهانی قاعده شعله

- با توجه به پیچیدگی محاسبات /ینگونه مدلها این مطالعه به کمک نرم افزار Phast صورت می گیرد.

اطفای آتش فورانی

در اطفای آتش های فورانی به موارد زیر باید دقت شود:

- شعله به هیچ وجه مستقیماً خاموش نشود
- خنک سزی سازه ها و تجهیزات اطراف آتش
- ایزو لاسیون خطوط مواد متصل به محل بروز آتش
- تخلیه مواد به سمت فلر به منظور کاهش زمان سوختن
- آتش سوزی در ایستگاه CGS سبزوار

به نظر شما آیا برای جلوگیری از آسیب آتش
فورانی نیاز به پوشش های ضد حریق می باشد؟

تأثیرات آتش روی سازه ها

Estimated Failure Times of Steel Elements

Component	Time to Failure (minutes)		
	Impinging Jet Fire	Impinging Pool Fire	Nonimpinging Fire (37.5 kW/m^2 exposure)
25 mm steel pipe	5	10	No failure
7 mm steel plate (flame impingement on one side only)	2	4	13
305 mm web x 127 mm flange steel beam	3-4	4	13

مقاومت فلزات در برابر حرارت

strength is about 60%. As such, typical failure criteria used for structural steel calculations is 500–550°C (932–1,022°F). A failure temperature of 150°C

• زمان رسیدن به این دما به چه عواملی بستگی دارد؟

- *The degree of heating*—whether impingement from a jet flame or a cooler diffusive flame, or radiant or convective heating from outside the flame.
- *The nature of the exposure*—whether the member is engulfed or heated from one side only, and whether heated over its full length or over a small section.
- *The geometry of steel*—the mass of steel and the exposed surface area.
- *The mitigation (if any)*—from cooling water or of passive fire protection on steel

تأثیرات آتش (از TOTAL GS SAF 253)

3000 BTU/hr/ft² (0.6 kW/m^2)	Pain threshold limit in 6 s ⁽³⁾⁽⁹⁾ 2nd degree burns after 20 s ⁽⁴⁾ Minimum lethal flux in 6 s ⁽⁹⁾ Maximum radiant heat intensity at any location where urgent emergency action by personnel is required. When personnel enter or work in an area with the potential for radiant heat intensity greater than 6.31 kW/m ² , then radiation shielding and/or special protective apparel (e.g. a fire approach suit) to be considered. It is important to recognise that personnel with appropriate clothing cannot tolerate thermal radiation at 6.31 kW/m ² for more than a few seconds ⁽⁹⁾	Exposed structures must be protected if exposition duration is more than 1 hour ⁽⁹⁾
---	--	--

تأثیرات آتش روی تجهیزات و ابزار دقیق

A heat flux of 25 kW/m^2 has been published as a general rule-of-thumb for damage to process equipment (Barry, 2002). Clearly, this excludes electrical

- 50°C (122°F) for faults in operating electronic equipment.
- 150°C (302°F) for permanent damage to nonoperating equipment.
- 250°C (482°F) for failure of standard Polyvinyl Chloride (PVC) cable.

تأثیرات آتش روی انسان

Estimated Effects of Heat on Personnel

Incident Flux (kW/m^2)	Impact
37.5	100% lethality in 1 minute (Barry, 2002)
25	1% lethality in 10 seconds (Barry, 2002)
15.8	100% lethality in 1 minute, significant injury in 10 seconds (Barry, 2002)
12.5	1% lethality in 1 minute; first degree burns in 10 seconds (Barry, 2002)
6.3	Emergency actions lasting a minute can be performed by personnel without shielding, but with appropriate clothing (API RP 521)
4.7	Emergency actions lasting several minutes can be performed by personnel without shielding, but with appropriate clothing (API RP 521)

آتش ناگهانی FLASH FIRE

فهرست مطالب

- شدخت آتش ناگهانی
- پیامدهای آتش ناگهانی
- نمونه هایی از حوادث همراه با آتش ناگهانی
- مدل سازی پیامد آتش ناگهانی
- پیشگیری از آتش ناگهانی
- مطالعه موردی

آتش ناگهانی چیست؟

- آتش ناگهانی، آتشی سریع است که در آن شعله های آتش در یک مخلوط سوخت و هوا در محدوده غلظت اشتعال پذیری، گسترش می یابد. زمانی که ابر گاز به یک منبع جرقه می رسد شعله در مخلوط قابل اشتعال گسترش می یابد

مراحل تشکیل آتش ناگهانی

- رهایش گاز اتشگیر یا تبخیر مایعات اتشگیر
- انتشار گاز در جهت باد و با توجه به شرایط آب و هوایی
- برخورد ابر گاز با منبع جرقه (شعله باز، الکتریسته ساکن و...)
- سوختن ابر گاز با غلظت اشتعال پذیری (UEL و LEL)

مدت زمان آتش ناگهانی

✓ مدت زمان این پدیده بسیار کوتاه است و در حد
چند دهم ثانیه می باشد

✓ سرعت انتشار شعه در آتش ناگهانی بین ۵ تا ۷ متر
بر ثانیه گزارش شده است که با سرعت باد افزایش
می یابد

شرایط تشکیل آتش ناگهانی

- انتشار گاز قابل اشتعال
- وجود گاز در غلظت های اشتعال پذیری
- حضور منبع جرقه با تاخیر
- فضای باز

پیامدها

- در محدوده وقوع آتش ناگهانی، شدت تشعشع بسیار بالا است و لی در بیرون از آن میزان تشعشع ناچیز است
- مهمترین پیامد آتش ناگهانی تشعشع کوتاه مدت حاصله است که می تواند بیشتر به انسان آسیب وارد کند تا تجهیزات

تفاوت آتش ناگهانی و انفجار ابر گاز (VCE)

تفاوت عمده این دو پدیده در تولید موج انفجار (blast wave) است

- در انفجار بدلیل بالابودن سرعت سوختن بخشی از انرژی حرارتی بصورت موج مکانیکی منتشر می گردد
- انفجار در فضای متراکم (congested) اتفاق می افتد، در حالیکه آتش ناگهانی در فضای باز (open)

چگونه تراکم سبب تولید موج انفجار می شود؟

- تراکم و حضور موائع (blockage) سبب ایجاد اغتشاش در مسیر انتشار شعله میشود
- اغتشاش پخش شدن شعله در جهات مختلف و بالارفتن سرعت سوختن را به همراه دارد
- بالارفتن سرعت سوختن سبب آزاد شدن حجم زیاد گاز و انرژی در زمان کوتاه و در نتیجه تولید موج انفجار می شود

مدلسازی آتش ناگهانی

- به دلایل مختلف، نیاز به تعیین محدوده آتش ناگهانی داریم
بطور مثال :

- برای تعیین ارتفاع مناسب **cold vent**
ارتفاع باید به گونه ای بشد که ابر گاز آتشگیر پخش شده و به زمین نرسد

- برای تعیین فواصل مناسب مناطق آتش **Fire zone**
ابر گاز حاصل از نشتی های کوچک نباید به منطقه آتش مجاور برسد

محدوده آتش ناگهانی

• حداقل محدوده آتش ناگهانی، فاصله که گاز با غلظت LEL پخش می شود.

• برای تعیین محدوده آتش ناگهانی باید با استفاده از مدلسازی انتشار گاز و درنظر گرفتن شرایط آب و هوایی محدوده آتش ناگهانی را تعیین نمود

مطالعه موردي

حل مسئله به کمک نرم افزار PHAST

- در حادثه خط لوله گاز سرخس با فرض فشار گاز ۸۰ بار و سایز لوله ۱۵۶b اینج حداکثر محدوده آتش ناگهانی را در دو شرایط آب و هوایی (2/F و 5/D) تعیین کنید

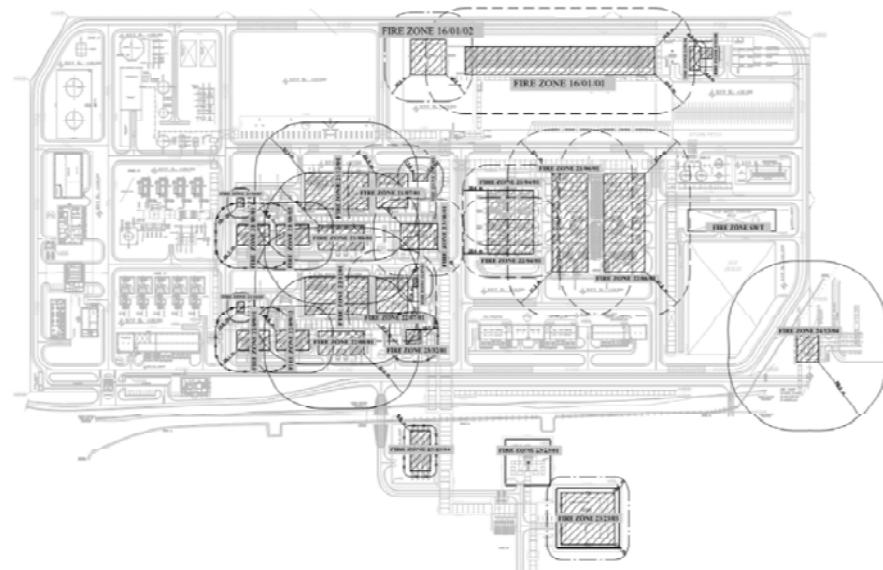

پیشگیری از آتش ناگهانی

- بهترین راهکار برای جلوگیری از وقوع آتش ناگهانی گنترل منابع جرقه است.
- حفظ فاصله ایمن بین مناطق آتش مجاور (بطور مثال فلرها یا کوره ها) یکی از راه های جدا کردن منابع جرقه از محدوده فرایند است
- استفاده از تجهیزات ضد جرقه نیز می تواند به کاهش ریسک اشتعال ابر گاز کمک کند

S

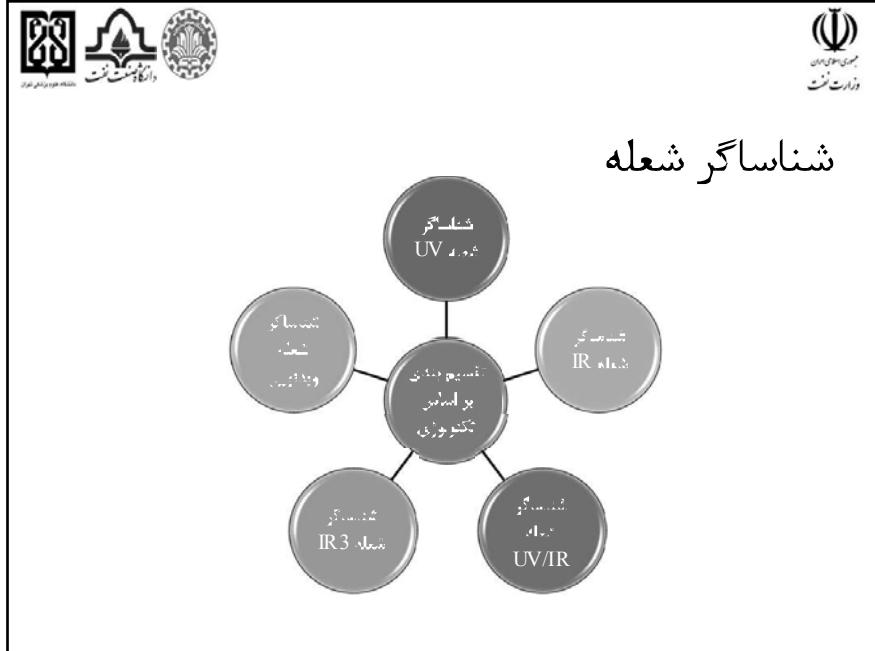
سیستم‌های آشکار ساز

تاریخچه

- اولین سیستم‌های تشخیص آتش و گاز
- چشم نسان
- پرندگان (قداری) در معدن

شناسایگر شعله

• شناسایگر شعله UV

– شناسایگر تک طیغی بر اساس نشعشعه ماؤرا بنفس خانش

– کاربرد

• آتش فلاقات

• فضی داخلی

– حساس به نشعشعات مزاحم مانند جوشکاری، برشکاری و ...

– در حضور دود و بخار نبیط و با لکه روزخن شناسایگر کور می شود.

شناسایگر شعله

• شناسایگر شعله IR

– شناسایگر تک طیغی بر اساس نشعشعه مادون قرمز برای تشخیص

تشهیدی مواد آلی (بدلیل تولید دی کسید کربن)

– کاربرد

• آتش هیدروکربنی

• فضی داخلی

– حساس به نشعشعات مزاحم مانند نور افتاب، لامپهای گرمایی و

حالهای و

شناسایگر شعله

- شناسایگر شعله

- شناسایگر دو طیفی بر اساس تشعشع مادون قرمز و هماورا بنتش (بر اساس مواد تولید شده در آتش)
- کاربرد
 - آتش، هیدروکربنی و فلزات
 - فضی داخلی و خارجی
- حساس به تشعشعات مزاحمه مادون قرمز و هماورا بنتش

شناسایگر شعله

- شناسایگر شعله IR3

- دارای سه شناسایگر مجز در سه طیف محدوده مابین قرمز پرای حذف منابع غیر آتش دم بالا و پس زمینه (در مقابلجه با منابع غیر از آتش حساسیت ندارد)

- کاربرد

- آتش، هیدروکربنی
- فضای داخلی و خارجی
- حساسیت بالا
- ایمنی بیشتر در برابر الاراء خفت
- فاصله پوشش بیشتر

شناساگر شعله

- موارد استفاده کلی

- فضاهای بسته، ب سقف بلند مانند انبرها و آشینه هواپیما
- فضاهای خارجی و یا نیمه محدود داخلی که بد اجزاhe تجمع دود و گربما و رسیدن آن به شناساگر دود و گرم را نمی دهد.
- مناطقی که امکان گسترش سریع آتش وجود دارد مانند محل انبارش مواد و وحدهای تولید مواد شیمیایی
- محیطهای نامناسب برای دیگر شناساگرها

شناساگر شعله

- در انتخاب و جانمایی توجه شود به:

- نوع انش
- محیط مورد نظر
- زمان واکنش
- عوامل مزاحم محیطی
- باید هر منبع احتمالی آتش حداقل در دید یک شناساگر باشد.

شناسایر گازی

شناسایر نقطه‌ای	شناسایر محیطی	شناسایر منطقه‌ای
کالریستی	شناسایر خنکی (IR)	شناسایر فریصوت
مادون قرمز		تصویر ابر گاز (Cloud Image)
الکتروشیمیکی		
فاز جامد		

شناسایر گازی

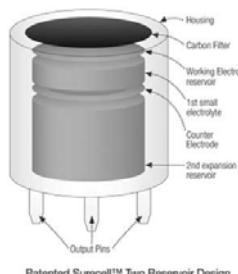
- شناسایر کالریستی
- هزیا
 - مقدوه در شرایط ب و خواری شدید
 - نعمت و تغذیه می‌شود
 - عمر بللا
 - توانایی تشخیص گازهای متعدد
 - محدوده دمایی عملکرد دلا
- سایر
 - نیاز طارد گاز به منبع برند
 - مهکن است که ایست مسحوم زیانگیرانه می‌زند
 - نیاز به آسیلن مارد
 - تمیز ریاد با کار بدهت که عین تراویح می‌شود.

شناسایر گازی

شناسایر گازی مددوون شیرین

- نیاز به تکلیفهای کمترین محضی ندارد.
- عملکرد در آگزین خیلی کم و با خالی زنداد
- دستگیری در پیشنهادهای اخلاقی، با احتیاجی بگذارد.
- گزینه‌ای از مدل های دستی و بور کننده.
- گزینه‌ای از مدل های سایری که معمولاً اینکه خود را باشد، می‌تواند بگزیند.
- گزینه‌ای از IR
- رطوبت و فرآن مجدد و اتمام شرک و غصه‌های انسانی
- ایجاد جرم بالاتر گزینه‌ای استخراج
- دستی، صنعتی یا بدنه مسدوده به ۷۰ درجه پنهان
- درای شرک، من چندین نوع گاز همچنان هستی، اسید، اسید
- تعیین احمد در حمل معمکن نیست

شناسایر گازی

شناسایر گازی الکتروشیمیکی

هزار

- پاسخ سریع
- دقیق بلا
- متنوع و قابلیت یافیت یافیت به گازهای سمی متعدد
- قابلیت تشخیص گزنهای سسی به شفافیت کم
- حساسیت به دستی محیط پالپین (بیش از ۱۵ درجه)
- فرم و سبک برای مسحی و پوشیدن خشک
- محدوده فشاری هم‌اکثر معین (± 0.1 atm)
- ایزی بای اسیژن بیانی، عالمگر، هنرمند

شناسایر گازی

- شناسایر سیر بار IR
- کنکانیده
- وحدات تولید نفت و گاز خوب‌خوبی
- وحدات اسراف و تولید
- ورودی های "ردیفا" و "تولید"
- تک فلز
- انتقال و دارایی LPG
- نزدیک
- پوچش ۶۱۴۰ متر (1-5 LEL.m)
- دستگاه
- در آغاز تولید خورشیدی، پر اجتاد (JL) زدن شروع
- مدلیب
- مدلیب خودرو، شناسایر گازی

شناسایر گازی

- شناسایر فرآنشت
- هر نشونه صنایع تولید می کند که حدث شناسایی ن صنعت است
- نزدیک
- تشخیص سیع رسمیع پ نشان بار
- غیر واست - قوه نگار
- موقم
- پا نهایتاً مخصوص حسب سیستم نهاد
- عدم سیست - ثالثت گز مزروجی
- معایب
- برای مدعی فشار زیر ۱۰ بار مناسب نیست
- استاندار دلیل صنایع فرآنشت زیر زمینه
- صنایع پیش از زمینه دارای نیزه نیست
- تو زمینی تشخیص نمی‌نماید
- قابلیت تعییر در محس نهاد

شناساقر گازی

شناساقر

مزایا

- زیستی ۱۰۰٪ و مع (۳۰-۶۰٪)

- محدوده یونشی بلا (۱-۲ کیلوگرم)

- نیاز به کابود و سوزی ندارد

- مقویت در برای الام حفظ مانند آب و ده، اکسید کربن

- تشخیص جذب نوع گرو بصورت خاص

معایب

- در زمان تغلق که با پیش زمینه تشخیص مشکل (تشخیص غفار پیشین، کشتن، توجیک و فرز، نشستی

از لوب های متفاوت که، شووت صلبی زیادی ایجاد نمی کند)

- برای ده نمودن، ختمی، بیرون از آن کند

- توانی تنهای در تشخیص نشستی برآگ

شناساقر گرمایی

آنالوگ

* کافی سطحیت

با این

ثبات

گرمایی خالی

دیجیتال

* ایجادیتیشن

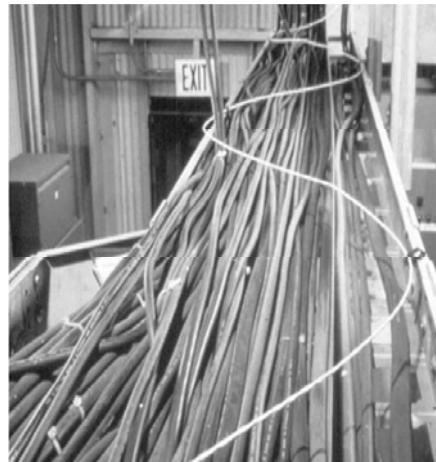
رساندن که

فیرتوئی

* دهنده ای

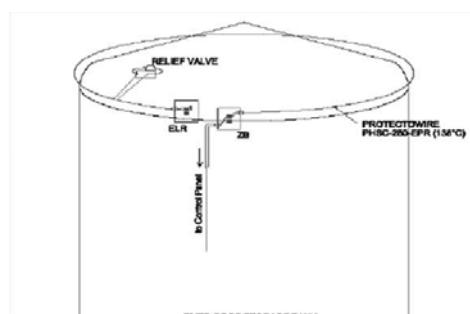
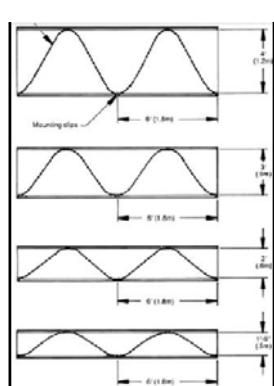
نمک شیوه

از این

شناساگر گرمایی

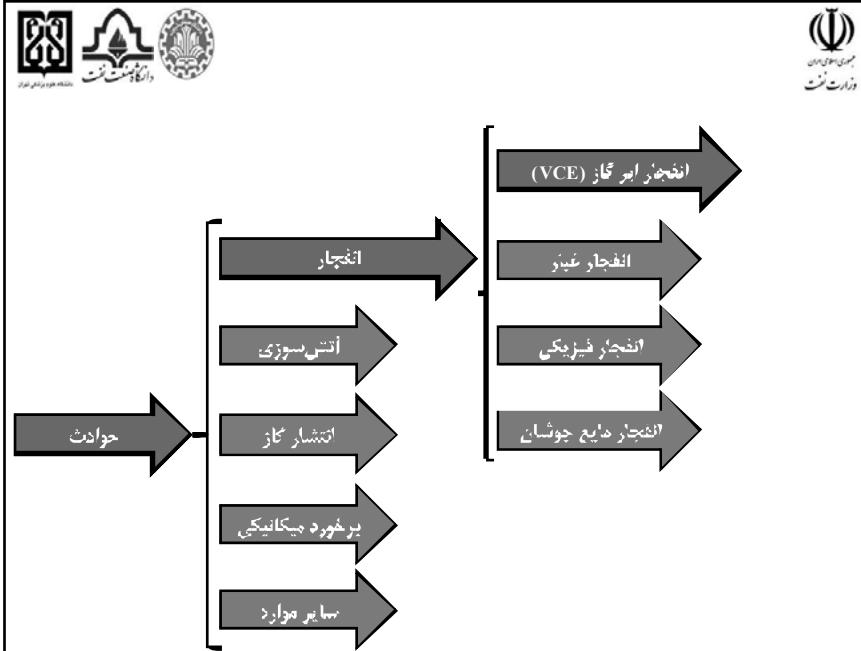
- کربرد
- تانکنای سقف شدود و ثبت
- Cable Tray -
- نور نقله
- هنجنیزات جمع آوری غبار
- زوایه
- انبره

شناساگر گرمایی

VCE/ BLEVE

انواع انفجار

□ نفجار گاز (Vapor Cloud Explosion)

□ نفجار غبار (Dust Explosion)

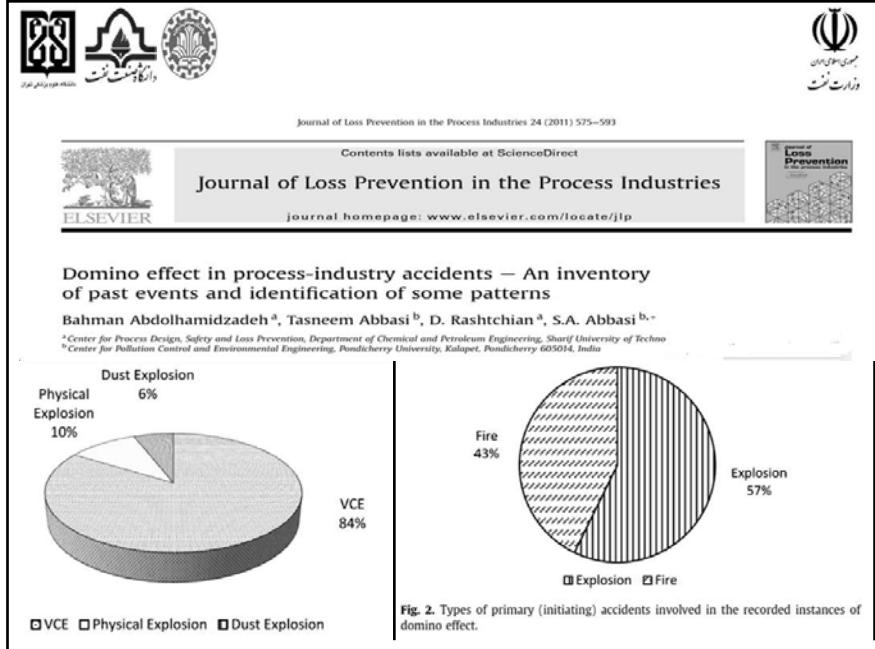
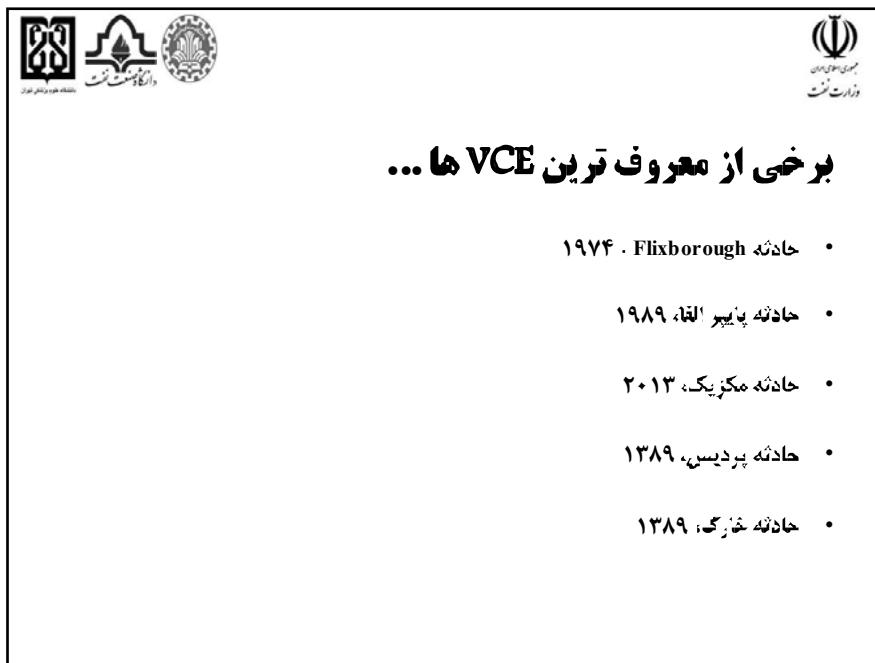
□ نفجار فیزیکی (Physical Explosion)

□ نفجار مایع جوشان (Boiling Liquid Expansion Vapor Explosion)

نمار حوادث جمیعتی در سال های ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۰ با بیش از ۱۵۰ میلیون دلار خسارت مالی

نوع حادث	پالایشگاه	پتروشیمی	مجموع	درصد
انفجار ابر گاری	۵۷	۶۵	۱۲۳	%۵۱
تشن سوزی	۶۰	۲۷	۸۷	%۳۷
برخورد میکانیکی	۴	۹	۱۳	%۶
سایر	۷	۷	۱۴	%۶

انفجار ابر گاز (VCE)

از آن شدن، توربی در نزدیکی سریع گاز منتشر شده به علت وجود حرقه، به گونه‌ای که ترمومای احصار تغییرات گذرا نمی‌چگاند، فشار و سرعت ایجاد کند.

شرط ایجاد انفجار

□ کمز ثابت اشتال پشد.

□ حجم کافی از گاز قبل شتعال وجود داشته باشد.

□ غلایت گاز منتشرد در محدوده شتعال پذیری (بین LEL و UEL) باشد.

□ عوامی یجاد تاهمگونی در غلظت گاز بخشن شده وجود داشته باشد.

انفجار ابر گاز (VCE)

انواع انفجار با توجه به قدرت آنها

Detonation

Deflagration

انواع انفجار

- انفجارهای از نظر قدرت به در نوع تدبیرهایی می‌گردند. Detonation و De flagration. در انفجار نوع ول سرعت اینپست کمتر محدود ۱ m/s می‌باشد و تغییر فشاری که ایجاد می‌گردد در حدود ۱ تا ۲ تا برابر است که البته برای ایجاد ماده‌ای خسارات کافیست.
- انفجار نوع دوم بسیار قویتر بوده و سرعت اینپست تواند به سرعت مأمور حضوت برسد. در این حالت تقدیر فشار اوجاد شده ممکن است به ۷ اتمسفر افزایش بخورد. در اینجا محدود نیست.
- صحن مشهدت صورت گرفته کثیر انفجارهای ایجاد شده تائی از پخش کازه در محیط باز، و نوع ول زیاد را انفجار نوع موهومه ولای در مولیدی که محدود فشاری و سطه هواجده بودند، می‌گردد. رخ محدود سل انفجار یک سخن حاوی ماده شنل بدیر بر اثر بلا رفتن دمای آن.

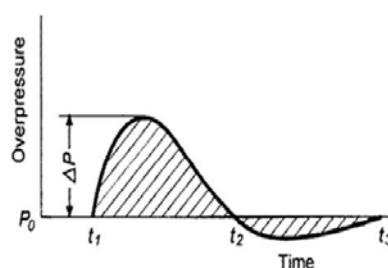

موج انفجار (Overpressure) و مدت زمان آن

موج انفجار در اثر تقابل دو سدل زیر پیچید می‌شود

□ افزایش فشار در فر احتراق

□ کاهش فشار در اثر تبساط حجم کز

موج انفجار (Overpressure)

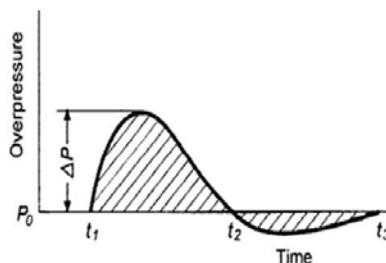
REF: API RP 752

Building Type	Peak Side-on Overpressure (psi)	Overpressure Effects on Various Building Types	
			Consequences
Wood-frame trailer or shack	1.0 2.0 5.0		Isolated buildings overturn. Roofs and walls collapse Complete collapse Total destruction
Steel-frame/metal siding pre-engineered building	1.5 2.5 5.0		Sheeting ripped off and internal walls damaged. Danger from falling objects Building frame stands, but cladding and internal walls are destroyed as frame distorts Total destruction
Unreinforced masonry bearing wall building	1.0 1.25 1.5 3.0		Partial collapse of walls that have no breakable windows Walls and roof partially collapse Complete collapse Total destruction
Steel or concrete frame w/unreinforced masonry infill or cladding	1.5 2.0 2.5 5.0		Walls blow in Roof slab collapses Complete frame collapse Total destruction
Reinforced concrete or masonry shear wall building	4.0 6.0 12.0		Roof and wall deflect under loading. Internal walls damaged Building has major damage and collapses Total destruction

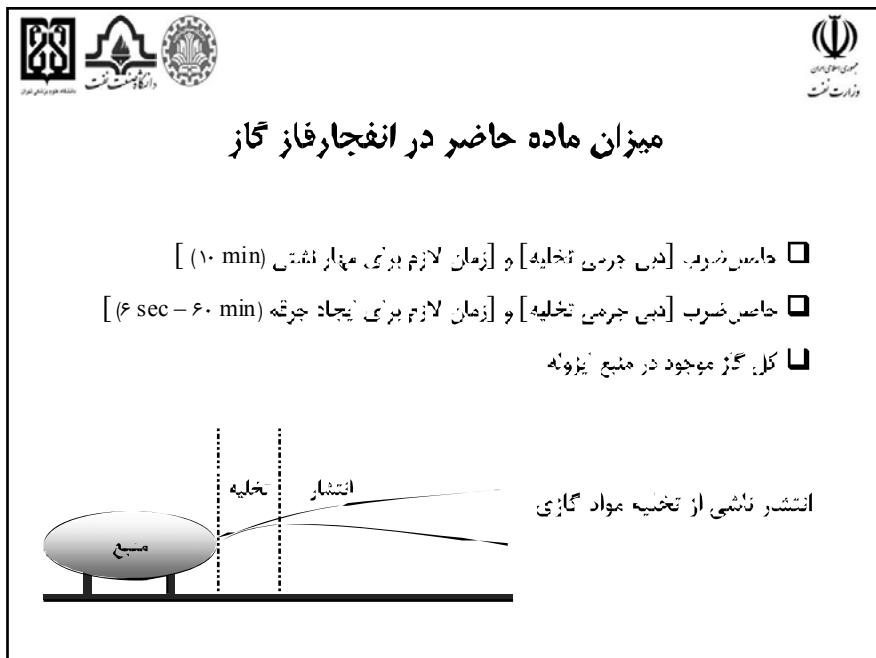
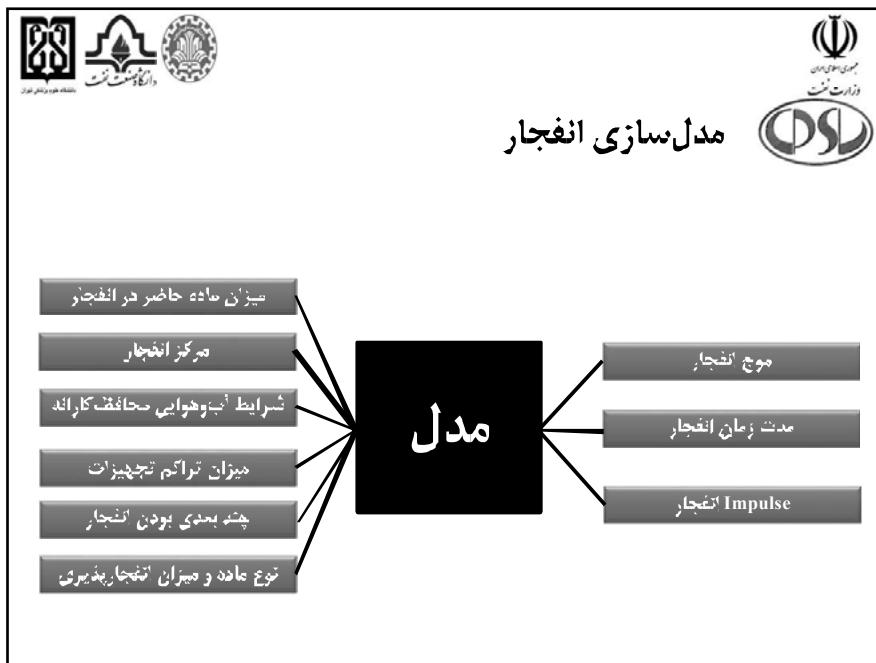
انفجار Impulse

انفجار ایک سریع در زمان کے دور میں پڑھتا ہے۔

$$i^+ = \int_{t_1}^{t_2} (P(t) - P_0) dt$$

$$i^- = \int_{t_2}^{t_3} (P_0 - P(t)) dt$$

محاسبه دبی جرمی تخلیه گاز

\dot{m} : دبی مواد خروجی (kg/s)

(P_1, P_2): فشار مواد قبل و بعد از خروج (Pa)

(T_1, T_2): دمای مواد قبل و بعد از خروج (K)

(A): مساحت شکاف ایجاد شده (m²)

(R_g): ثابت گازها (8314 Pa.m³/mole.K)

(g_c): ثابت گرانشی زمین (N.s²/kg.m)

(M): جرم مولکولی گاز (kg/mole)

(k): نسبت ظرفیت گرمایی ویژه فشار ثابت به حجم ثابت (بمترن به ۱)

$$\dot{m}_{choked} = C_D \cdot A \cdot P_1 \sqrt{\frac{k \cdot g_c}{R_g} \cdot \frac{M}{T_1} \cdot \left(\frac{2}{k+1}\right)^{\frac{k+1}{k-1}}}$$

نسبت ظرفیت گرمایی ویژه فشار ثابت به حجم ثابت برای گازهای مختلف

1/۲	استیلن
1/۴	هوا
1/۲۲	آمونیاک
1/۶۷	آرگون
1/۱۱	بوتان
1/۲	دی اکسید کربن
1/۲۲	کلر
1/۲۲	اتان
1/۲۲	اتیلن
1/۴۱	هیدروژن
1/۴۱	نیتروژن
1/۴	اکسیژن
1/۲۲	متان

محاسبه دبی جرمی تخلیه گاز

با توجه به اینکه فشار داخل مخزن (Δ bar) از فشار بخار پرتوین ($8/9$ bar) کمتر است ندا در

تمام مدهای تخلیه در فرایندهای شرودن برآورده اند از روابط معرفه شده تخلیه گاز

$$\dot{m}_{choked} = C_D \cdot A \cdot P_1 \sqrt{\frac{k \cdot g_c}{R_g} \cdot \frac{M}{T_1} \cdot \left(\frac{2}{k+1}\right)^{\frac{k+1}{k-1}}} \quad \text{Eq. ۵.۲۷}$$

and

$$A = \pi \frac{(50 \times 10^{-3} m)^2}{4} = 6.25 \times 10^{-4} m^2 \quad \left(\frac{2}{k+1}\right)^{\frac{k+1}{k-1}} = \left(\frac{2}{1.15+1}\right)^{\frac{1.15+1}{1.15-1}} = 0.355$$

$$\dot{m}_{choked} = 1 \times 6.25 \times 10^{-4} m^2 \times 5 \times 10^5 pa \sqrt{\frac{1.15 \times 1}{8314 \left(\frac{pa \cdot m^3}{Kg \cdot mol \cdot K} \right)} \cdot \frac{44 \left(\frac{Kg}{Kg \cdot mol} \right)}{298 K} \times 0.355}$$

$$\dot{m}_{choked} = 2.7 \frac{Kg}{s}$$

محاسبه دبی جرمی تخلیه گاز

زمان لازم برای میداندن 10 min در انظر گرفته می شود:

$$\dot{m}_{choked} = 2.7 \frac{Kg}{s}$$

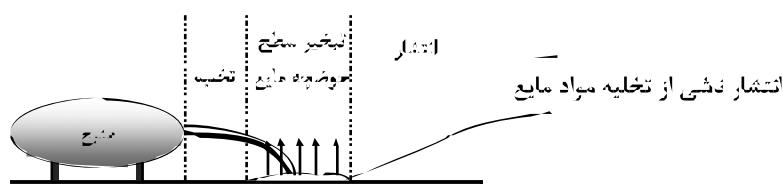
$$Mass = 2.7 \frac{Kg}{s} \times 10 \times 60 \text{ sec} = 1620 \text{ kg}$$

میزان ماده حاضر در انفجار فاز مایع

۱) حاضر، ضرب [نحوه تبخیر مایع] و [زمان لازم برای ایجاد حرقه]

نحوه تبخیر مایع تابعی از سطح مایع پختش شده و تراویث آب داده شده است.

محاسبه دبی جرمی تخلیه مایع

$$\dot{m} = A \cdot C_D \cdot \sqrt{2 \rho \cdot g_c \cdot (P_2 - P_1)}$$

$$\dot{m} = \rho \cdot A \cdot C_D \sqrt{2 \left(\frac{g_c P_g}{\rho} + gh_L \right)}$$

\dot{m} : دبی مول خروجی (kg/s)

P_g : فشار نسبی در فضای بالای مخزن (Pa)

A : مساحت شکاف ایجاد شده (m^2)

ρ : چگالی مول (kg/m³)

g : شتاب گرانشی زمین (m/s^2)

g_c : ثابت گرانشی زمین ($N \cdot s^2 / kg \cdot m$)

h_L : ارتفاع مایع بر جرد در بالای شکاف ایجاد شده در مخزن (m)

محاسبه دبی جرمی تخلیه مایع

نحوه تخلیه یک باری هیدرولیکی از فاصله ۲m سطح ازاد مایع، داخل یک مخزن و از طریق نشیتی ۵۰ mm را محاسبه کنید (فشر فضای بلای مایع ۱/۱bar و چگالی آن 1000 kg/m^3)
ا.ست(۹)

محاسبه دبی جرمی تخلیه مایع

$$\dot{m} = \rho \cdot A \cdot C_D \sqrt{2 \left(\frac{g_c P_g}{\rho} + gh_L \right)}$$

$$A = \pi \frac{(50 \times 10^{-3} \text{ m})^2}{4} = 1.96 \times 10^{-3} \text{ m}^2$$

$$\dot{m} = 1000 \frac{\text{Kg}}{\text{m}^3} \times 1.96 \times 10^{-3} \text{ m}^2 \times 1 \sqrt{2 \left(\frac{1 \times (1.1 - 1) \times 10^5 \text{ Pa}}{1000 \frac{\text{Kg}}{\text{m}^3}} + 9.8 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \times 2 \text{ m} \right)}$$

$$\dot{m} = 15.5 \frac{\text{Kg}}{\text{s}}$$

محاسبه دبی جرمی تخلیه مایع

زمان لازم برای مهار نفتی min ۱۰ در نظر گرفته می‌شود:

$$\dot{m} = 15.5 \text{ Kg/s}$$

$$\text{Mass} = 15.5 \text{ Kg/s} \times 10 \times 60 \text{ sec} = 9300 \text{ kg}$$

$$\text{Volume} = \frac{9300 \text{ kg}}{1000 \text{ kg/m}^3} = 9.3 \text{ m}^3$$

با فرض، صخامت ۵mm مایم روی سطح زمین:

$$\text{Area} = \frac{9.3 \text{ m}^3}{5 \times 10^{-3} \text{ m}} = 1860 \text{ m}^2$$

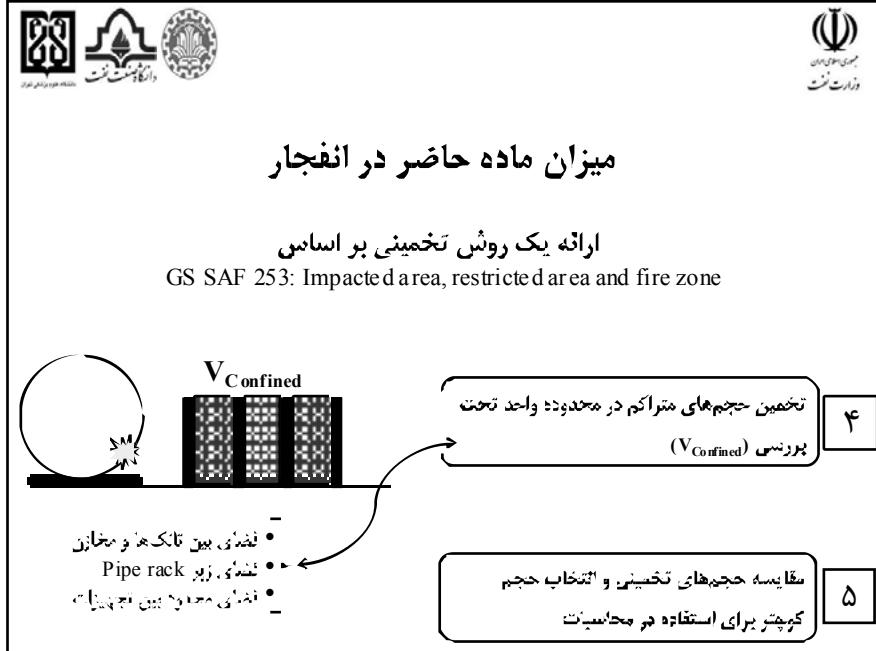

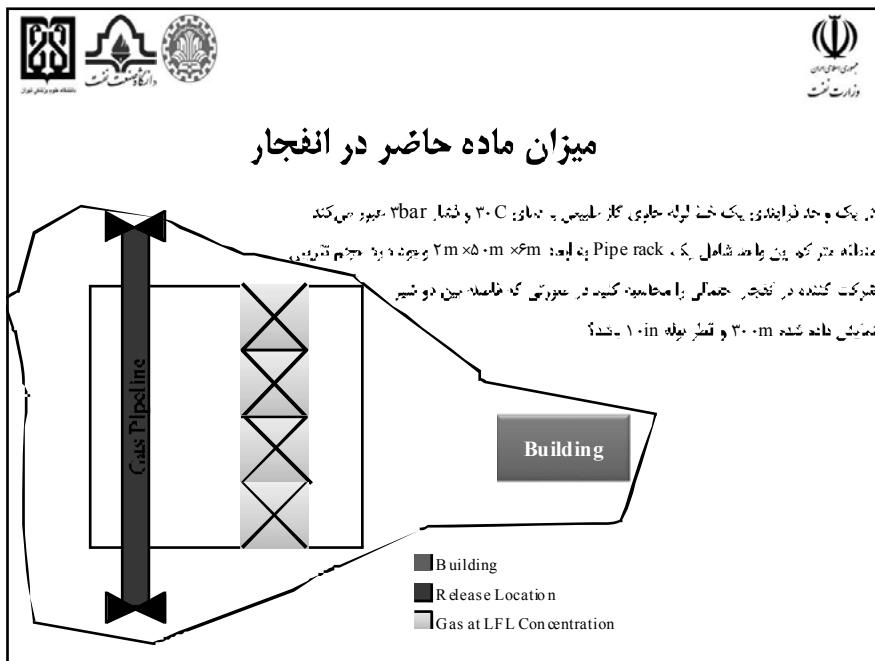
محاسبه دبی جرمی تخلیه مایع

فرخ آبخیر سلطختی در ۰/۰۰۵ kg/m².s و زمان جرذب ۵min در نظر گرفته می‌شود:

$$\text{Mass} = 0.005 \text{ Kg/m}^2 \cdot \text{s} \times 1860 \text{ m}^2 \times 5 \times 60 \text{ sec} = 2790 \text{ kg}$$

$$M_f = \rho_{fuel, (T=30C, P=3bar)} \times V_{pipe}$$

$$\rho_{fuel, (T=30C, P=3bar)} = \frac{MP}{RT} = \frac{0.016 \times 3 \times 10^5}{8.314 \times 303} = 1.9 \frac{kg}{m^3}$$

$$V_{pipe} = L\pi \frac{D^2}{4} = 300 \times 3.14 \times \frac{(10 \times 2.54 \times 0.01)^2}{4} = 15.2 m^3$$

$$M_f = 1.9 \frac{kg}{m^3} \times 15.2 m^3 = 28.9 kg$$

میزان ماده حاضر در انفجار

تعیین جرم مخلوط سوخت و هوای شرایط
اتسپزیریک و محدوده اشتعال پذیری ($M_{fuel/air}$)

۲

$$LEL_{CH_4} = 44,000 ppm$$

$$\frac{44,000 gr}{1,000,000 gr} = \frac{28.9 \times 1000 gr}{M_{fuel/air}} \Rightarrow M_{fuel/air} = 657 kg$$

میزان ماده حاضر در انفجار

تعیین حجم مخلوط سوخت و هوای شرایط
اتسپزیریک و محدوده اشتعال پذیری ($V_{fuel/air}$)

۳

$$\rho_{fuel/air(T=25C)} \approx \rho_{air(T=25)} = \frac{0.029 \times 10^5}{8.314 \times 298} = 1.09 \frac{kg}{m^3}$$

$$V_{fuel/air} = \frac{M_{fuel/air}}{\rho_{fuel/air}} \Rightarrow V_{fuel/air} = \frac{657}{1.09} \Rightarrow V_{fuel/air} = 602 m^3$$

میزان ماده حاضر در انفجار

$$V_{confined} = 6m \times 2m \times 50m = 600m^3$$

تخمین هجمه های متراکم در محدوده واحد تحت
($V_{Confined}$) بروزرسانی

۴

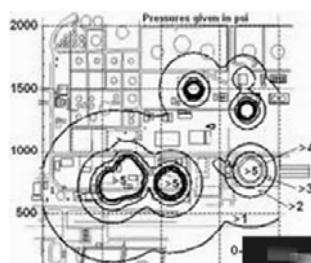
$$V_{confined} = 600m^3 < V_{fuel/air} = 602m^3$$

معایسه حجم های تخمینی و انتخاب هجمه
کوچکتر برای استفاده در محاسبات

۵

مدل سازی انفجار

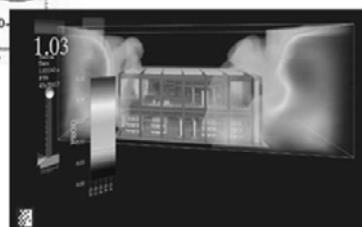

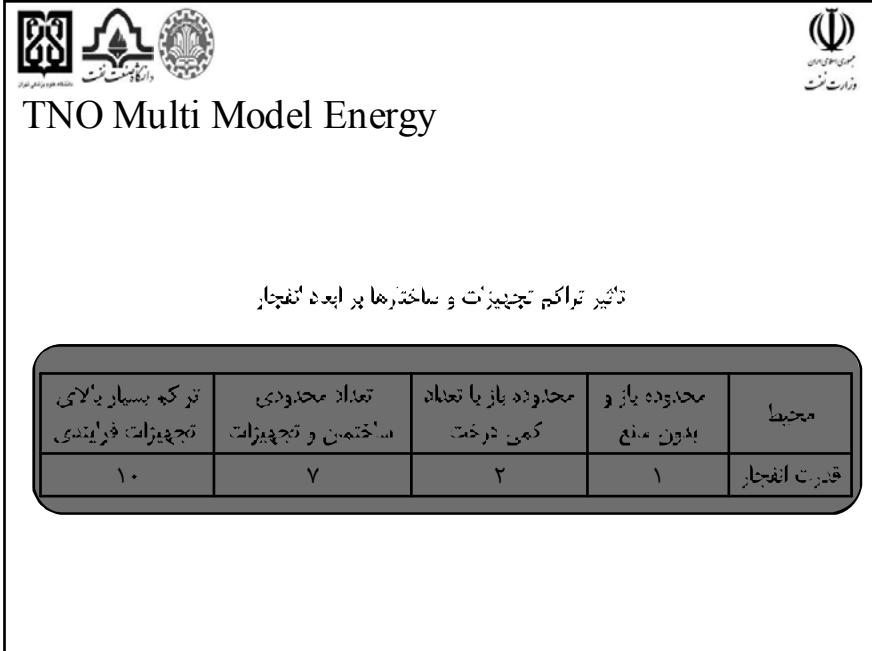
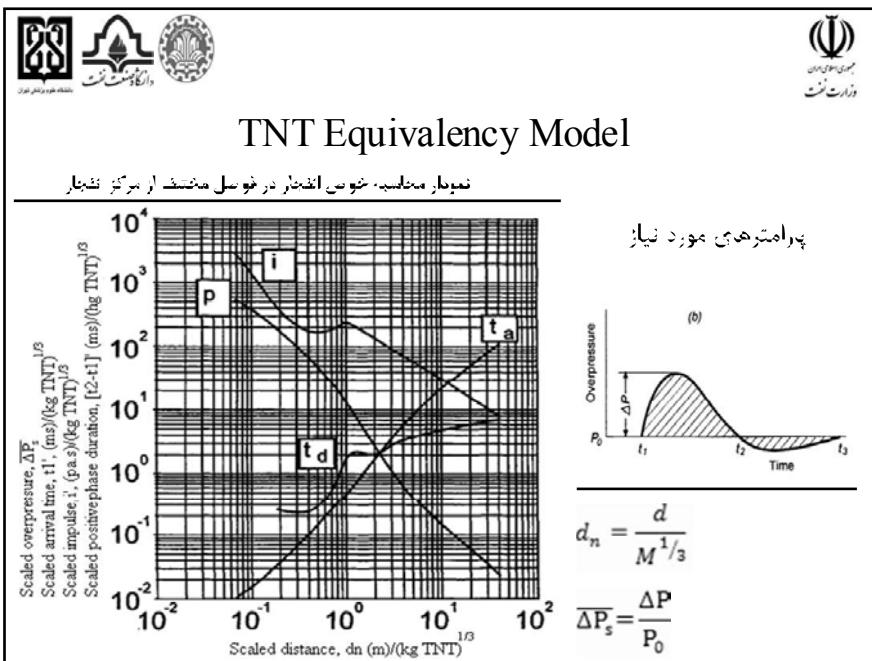
مدل های مطرح در زمینه

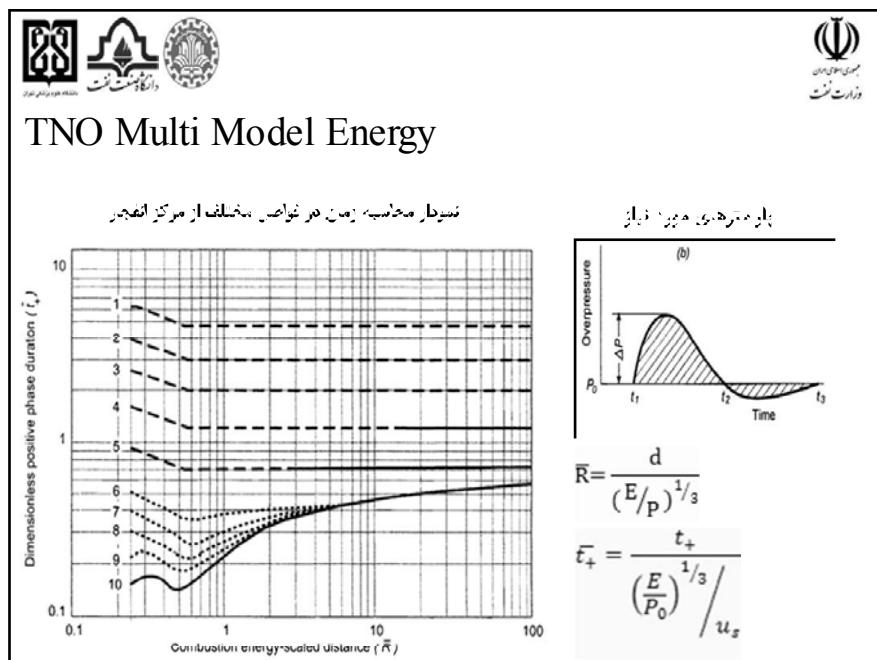
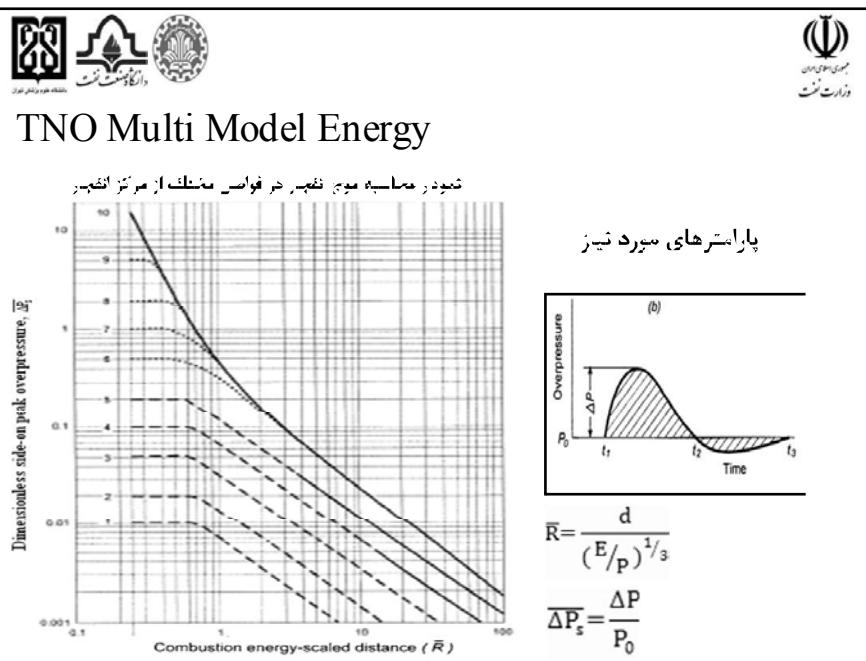
TNT Equivalency Model

TNO Multi Model Energy

Baker Strehlow Model

Baker Strehlow Model

- در این روش هو فرش بر این است که تنها حجم محبوس شده منفجر می شود

- قدرت موج انفجار با بیشینه سرعت انتشار گاز متناسب است

- عدد مخ که برابر با سرعت ظاهری زبانه انفجار تقسید، بر سرعت حرارت در محیط است، پراستری کنیدی است

Baker Strehlow Model

سرعت انتشار گاز (عدد ماخ)
بر اساس
میزان تراکم، میزان واکنش پذیری و اراده گسترش

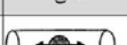
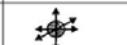
Flame Expansion	Reactivity	Congestion		
		Low	Medium	High
2D	High	0.59	DDT	DDT
	Medium	0.47	0.66	1.6
	Low	0.079	0.47	0.66
2.5D	High	0.47	DDT	DDT
	Medium	0.29	0.55	1.0
	Low	0.053	0.35	0.5
3D	High	0.36	DDT	DDT
	Medium	0.11	0.44	0.50
	Low	0.026	0.23	0.34

پژوهی های انسانی
وزارت نفت

قابلیت واکنش دهی هاده	
مثال	
(پروپان، بوتان)	کم
(اتیلن، دی اتیلن اتر)	متوسط
(استیلن، هیدروژن)	زیاد

تعیین ابعاد انفجار

مثال	شکل	تعداد ابعاد موج
انفجار در یک تولید		یک بعدی
فضای زیر یک آنومیل		دو بعدی
انفجار در فضای باز		سه بعدی

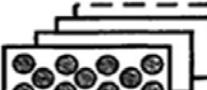
2.5 D در حائیکه محدودیت بی اثر یک عوارشکننده یا دسته‌ی پیغم چسبیده‌ای از نوعه‌ها ایجاد شده است

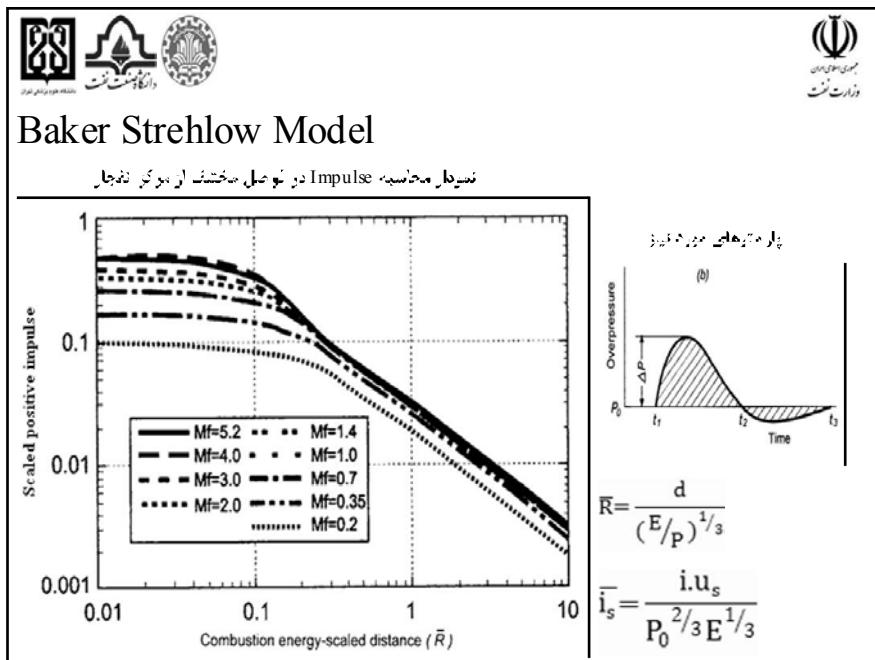
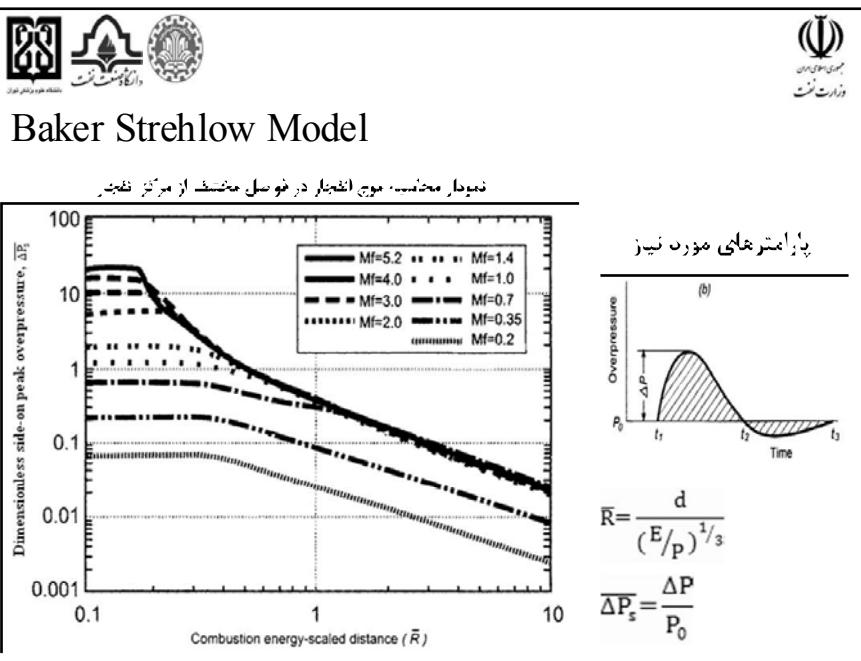

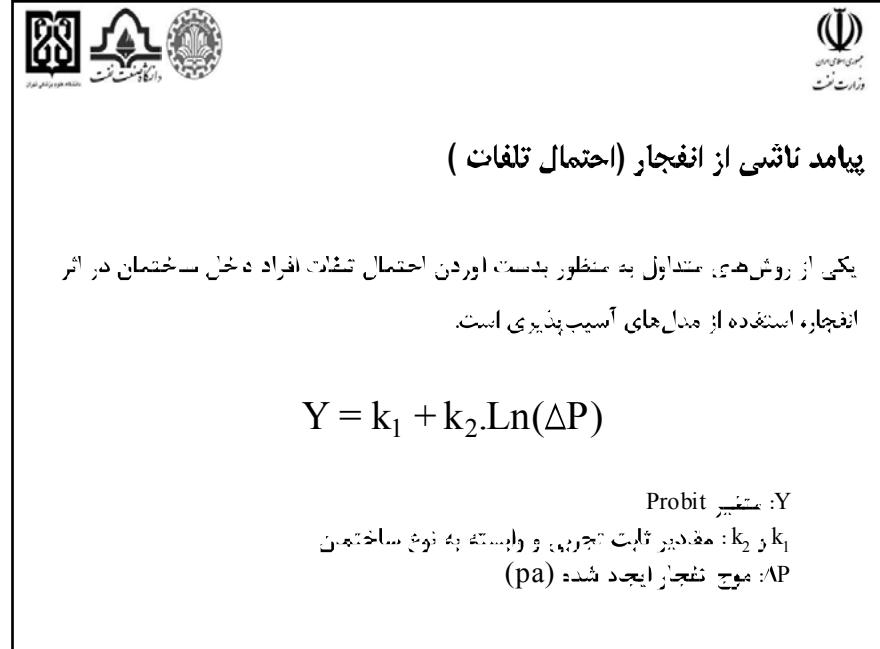
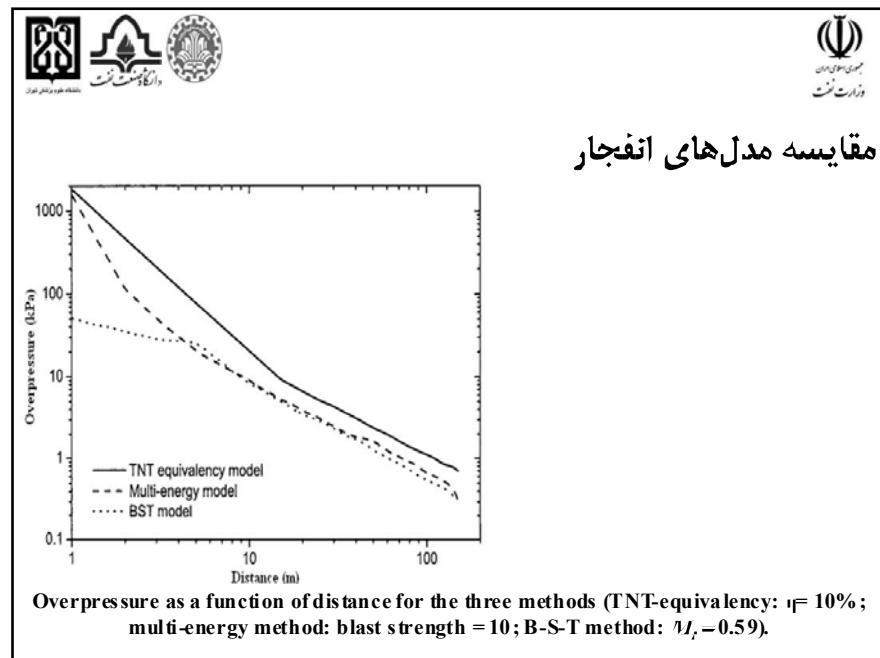
پژوهی های انسانی
وزارت نفت

Baker Strehlow Model

تعیین میزان تراکم محیط انفجار

Type	Obstacle blockage ratio per plane	Geometry
Low	Less than 10%	
Medium	Between 10% and 40%	
High	Greater than 40%	

Overpressure Probits

■ Primary Effects

- For lung damage fatalities
- For eardrum rupture

$$Y = -77.1 + 6.91 \ln(P_s)$$

$$Y = -15.6 + 1.93 \ln(P_s)$$

■ Secondary Effects

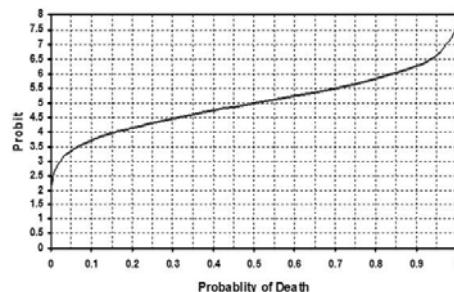
- For structural damage
- $Y = -23.8 + 2.92 \ln(P_s)$
- For glass breakage
- $Y = -18.1 + 2.79 \ln(P_s)$

P is in N/m²

پیامد ناشی از انفجار (احتمال تلفات)

منحنی مورد استفاده در تبدیل Probit به احتمال تلفات

Purple Book TNO

احتمال جرقه با تاخیر از

Table 4.A.1 Probability of ignition for a time interval of one minute for a number of sources

Source	Probability of ignition in one minute
Point Source	
motor vehicle	0.4
flare	1.0
outdoor furnace	0.9
indoor furnace	0.45
outdoor boiler	0.45
indoor boiler	0.23
ship	0.5
ship transporting flammable materials	0.3
fishing vessel	0.2
pleasure craft	0.1
diesel train	0.4
electric train	0.8
Line source	
transmission line	0.2 per 100 m
road	Note 1
railway	Note 1
Area source	
chemical plant	0.9 per site
oil refinery	0.9 per site
heavy industry	0.7 per site
light industrial warehousing	as for population
Population source	
residential	0.01 per person
employment force	0.01 per person

BLEVE

Available online at www.sciencedirect.com
 ScienceDirect
Journal of Loss Prevention in the Process Industries 21 (2008) 405–407

Short Communication
**The boiling liquid expanding vapour explosion (BLEVE) is
 fifty ... and lives on!**

Tasneem Abbas, S.A. Abbas*

*Centre for Pollution Control & Energy Technology, Pondicherry University, Kalpetta, Puducherry 605 014, India
 Received 1 November 2007; revised in revised form 19 January 2008; accepted 11 February 2008

Abstract

The boiling liquid expanding vapour explosion (BLEVE) is among the most fearsome of accidents that can occur wherever a pressure liquefied gas (PLG) exists. If a container with a PLG suffers structural failure—be it due to creep, fatigue, or fire-induced or other forms of accidental jeopardy—it may lead to a sudden depressurization of the container. As a result, the PLG will suddenly be transformed into a liquid which is 'superheated' in respect of the precipitously lowered pressure. Depending on the nature of the chemical, its quantity, and the mechanism of the container failure, such a situation can lead to instantaneous and violent vaporization of the contents, causing a 'boiling liquid expanding vapour explosion—a BLEVE.

Even though BLEVEs have been occurring ever since the use of pressure liquified gases began, they were not recognized or studied as a clearly distinct form of explosion that they are, until 1957. In that year, three engineers working in USA coined the term BLEVE when they witnessed an explosion which could not be categorized by any of the explosion types known till then. Even though, as described in this paper, the acronym took time to gain wide currency, it has served the very important purpose of giving the BLEVE phenomenon a distinct identity. This, in turn, has stimulated considerable work towards the understanding and control of BLEVEs.

In this commemorative piece, which marks the 50th year of the coinage of the BLEVE acronym, we recall the event which led to the coinage, and the pioneering work of the three who introduced BLEVE to the world—I.B. Smith, W.S. Marsh, and W.I. Walls.

© 2008 Elsevier Ltd. All rights reserved.

BLEVE

- در سال ۱۹۵۷ Walls، یکی از اولین کسانی که از عبارت BLEVE استفاده کرد
- هر ماده ای که در زمان Fail مخزن superheat باشد
- طبیعی LPG ها کنندگان مناسبی هستند
- یک پنجم BLEVE های گذشته مواد غیر آتش گیر بودند

BLEVE

- تکه شدن یک مخزن نزدیک به دو یا چند قطعه، در لحظه‌ای که مایع داخل مخزن در دمایی بالاتر از دمای جوشش در فشر نرمال اتمسفریک قرار دارد." سپس Reid ین تعریف را ارائه داد: "ازدست دادن محتویات ظرف (مایع) که در شرایط اتمسفریک فوق داغ خواهد بود." اخیراً نیز این تعریف ارائه شده است: "انفجار حاصل از تحریب مخزن حاوی مایع در دمایی بسیار بالاتر از دمای جوش آن در شرایط اتمسفریک".

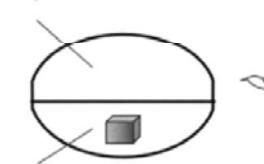

BLEVE

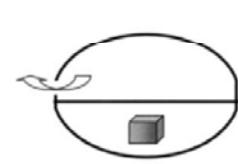
BLEVE ها لزوحاً آثار گرمی‌ی به دنبال ندارند. هرچند اگر همان‌طور که معمولاً روی می‌دهد ماده درون ظرف اتش‌گیر باشد، انفجار مربعاً با واکنش سوختن و آتش کروی همراه می‌شود.

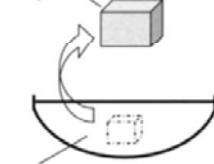
Vapor

Liquid

Vapor

Liquid

$$P$$

$$T = T_s(P)$$

$$h_l = h_l(T)$$

$$h_g = h_g(T)$$

$$P_o = 101.3 \text{ kN m}^{-2}$$

$$T$$

$$h_l(T, P_o) \approx h_l(T)$$

$$P_o = 101.3 \text{ kN m}^{-2}$$

$$T_o = T_s(P_o)$$

$$h_{lo} = h_{lo}(T_o)$$

$$h_{go} = h_{go}(T_o)$$

زمان وقوع BLEVE برای یک مخزن در معرض آتش به فاکتورهای زیر وابسته است

- شار گرمایی ناشی از آتش، که تبعی از خاصه پین شعله و مخزن است، همچنین نوع شعله (آتش ستخری و ...) و مساله برخورد شعله ب مخزن نیز مؤثرند.
- قطر مخزن
- ارتفاع پر بودن مخزن
- ظرفیت رهایش شیرهای اصمیان
- وجود لایه‌ای از مواد ضد آتش (حفظت غیرفعال)

Physical means of separation: LPG spheres fire proofing

پارهی از میراث اسلامی
وزارت نفت

- از نظر تئوری یک بخزن ایزوونه حرارتی باید در برابر اثر شعله‌های اتش استخراجی (شار حرارتی در حدود 100 kWm^{-2}) برای ۲ ساعت مقاومت کند.
- درمورد آتش فورانی، شرگرمی به صورت چشمگیری افزایش می‌باید (5 kWm^{-2} تحت این شرایط پرخی BLEVE در همانحظات ابتدایی شکل گرفته‌اند)

پارهی از میراث اسلامی
وزارت نفت

آتش کروی

آتش کروی، اختراق حجم عظیمی، از مواد قابل اشتعال است که به یکپرورد در حضور عامه جرقه به محیط بیرون گسترش یافته‌اند

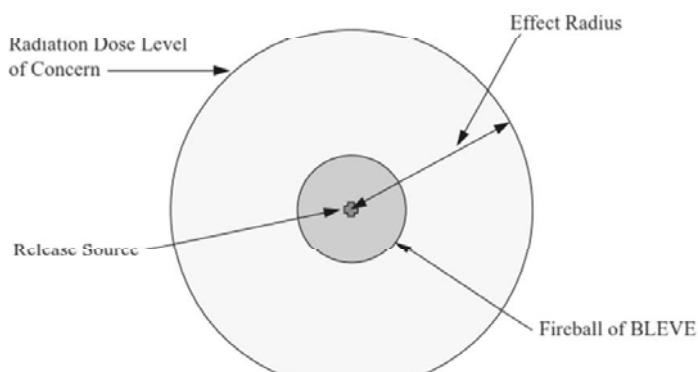
- تکامل زگبهنی بخزن ذخیره میان تاب اشتعال از مهمترین عوامل تشکیل این نوع آتش است.
- باشدگیری پس از فشار گازها و ماده‌ولات دهنده از اخراج نادریکی، فشر تسغی کاشت می‌باید. خانیت گازها بر علت کاهش می‌بود و باعده رشد نیروهای تناواری شد و شعله رشد و گسترش می‌باشد.

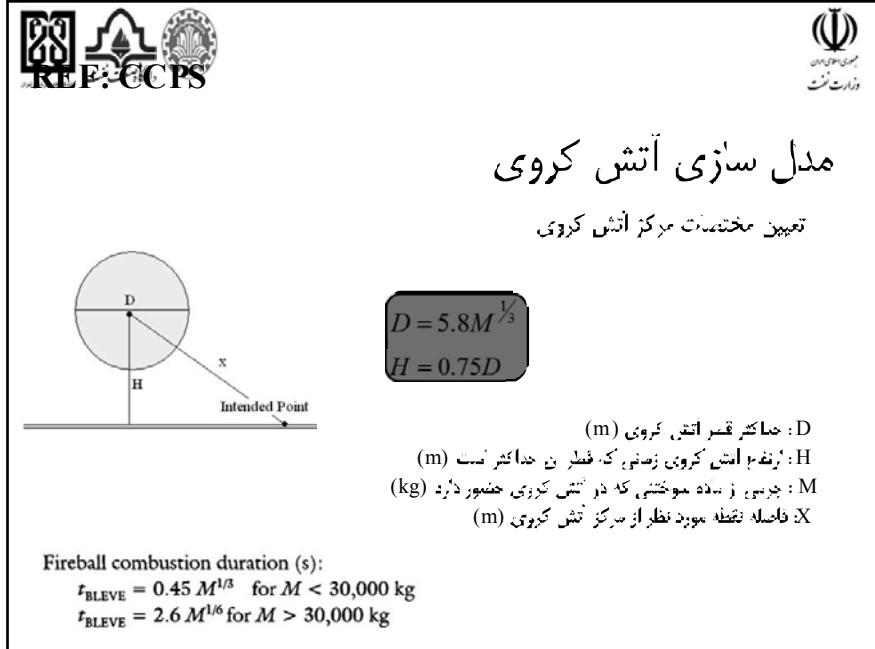
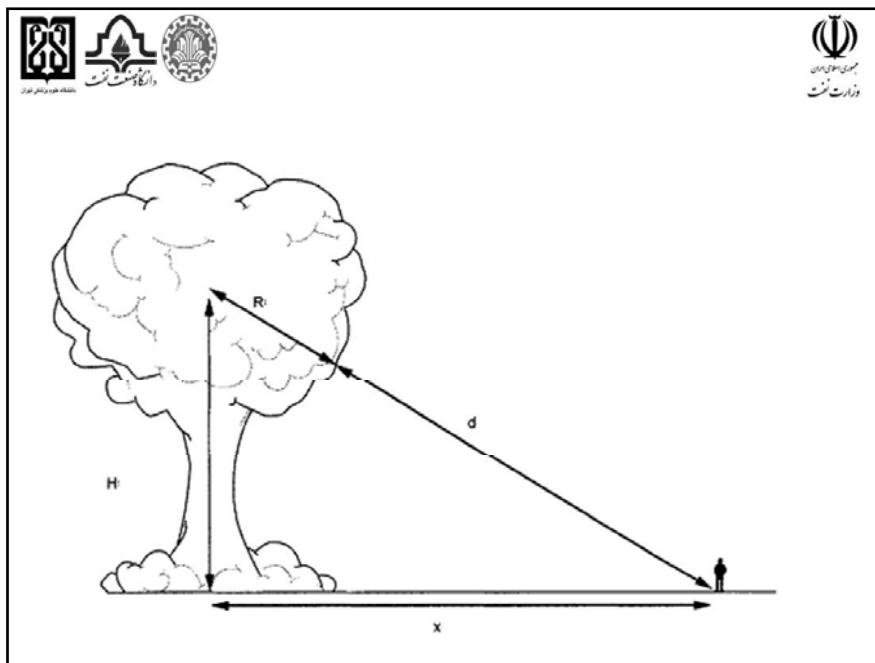

Fireball

- تسم جرم سوخت تنهای می‌تواند در سطح بیرونی کره پسوزد، چرا که هواپیم داخل جرم نیست (مخاوم، خارج ر محدوده اشغال پذیری است).
- در زحیه تحت اثر آتش کروی ممکن است مقداری پشمیدگی نیز روی دهد که باعث تشدید آثار آتش خواهد شد. برای افراد حفاظت نشده، این زحیه را باید برگبار در نظر گرفت.
- سپس نلاطه آتش، هوا را به درون آتش کروی می‌کشد. همزمان، تشعشع گرمایی تخریات مایع را تبخیر کرده و مخنوط را گرم می‌کند.
- در نتیجه این فرآیند حجم کل جرم به صورت متلاطمی افزایش یافته و تدریجاً شکل کروی، پیدا کرده و رشد می‌کند. این اثرهای کروی می‌تواند بسیر بزرگ باشند و منجر به تشعشع‌های حرارتی قوی شوند.

مدل سازی آتش کروی

سازمان امنیت اجتماعی از آتش کروی در یک فرد بالغ خالص

$$E_r = 202 \cdot \tau_a \cdot \eta \cdot \Delta H_c \cdot M^{2/3} \cdot F_p$$

: ضریب عبور هوا (kw/m^2) τ_a

: کسری از نرخی اختراق تهدید شده به این ریوی تئتری

: نرخی اختراق به روی هر کیلوگرم از ماده (kj/kg) ΔH_c

: جرم ماده موختسب که در آتش کروی مخصوصاً درد (kg) M

: ضریب دید ($1/\text{m}^2$) F_p

$$F_p = \frac{1}{4\pi r^2}$$

(m) : مسافت میان مردم و مرکز آتش (متر)

(Federal Emergency Management Agency et al. 1988)

Radiation Intensity (kW/m^2)	Time for Severe Pain (s)	Time for 2nd Degree Burns (s)
1	115	663
2	45	187
3	27	92
4	18	57
5	13	40
6	11	30
8	7	20
10	5	14
12	4	11

Thermal Radiation Probits

▪ Eisenberg et al (1975):

$$Y = -14.9 + 2.56 \ln(I^{4/3} * t) \quad I \text{ in W/m}^2$$

- Nuclear weapon explosions (Hiroshima and Nagasaki)
- Supplemented by US tests involving animals
- Appropriate for short-duration exposure (1-2 sec) to high intensity radiation

→ TNO for Hydrocarbon fires:

$$Y = -36.38 + 2.56 \ln(I^{4/3} * t)$$

- Effects of low level radiations
- Clothing

Fragment/ Missile پرتابه‌ها

- اندازه کمی خطر پرتابه‌ها و ترکش‌های حاصل از انفجار مخازن به دلیل رفتار تصدمی ازه، یکی از سخن‌ترین قسم‌های است.
- تک‌های که در نفجار پرتاب می‌شوند محدود شدید و در جهت خاصی دارند اما شاع آثار تخریبی آنها نسبت بیشتر از محدوده اثر موج فشر یا تپش گرمی‌ی آتش کروی است. این تکه‌های در سوریکه به مخازن پرتابه‌ها رسیده باشند، باعث اثر دوستی شوند.
- سرعت مورد نیاز یک ترکش برای تفویض به مخزن مشابه در حدود 4 ms^{-1} تا 12 ms^{-1} است و حد کم سرعتی که این تکه‌ها در انفجار مخازن می‌باشد بین 100 ms^{-1} تا 200 ms^{-1} می‌باشد.
- این حد اکثر سرعت تبعی از شرایط انفجار، حجم بخار اولیه موجود در مخزن و شکل مخزن است.

در انفجار BLEVE حاصل از مخازن اساساً دو نوع پرتابه وجود دارد:

ترکش‌های اولیه که قطعات بزرگ مخزن هستند.

- ترکش‌های ثانویه که؛ جا به جایی سریع اشیاء مجاور (لوله‌ها، آجرها، میله‌ها و غیره) شکل می‌گیرند.

Type of vessel	Number of fragments
Cylinder	2 or 3
Sphere	2 to 15 (usually less than 5)

برد پرتابه ها

برای تانک‌های با ظرفیت کمتر از 5m^3

$$l = 90 \cdot M^{0.33}$$

برای تانک‌های با ظرفیت بیشتر از 5m^3

$$l = 465 \cdot M^{0.1}$$

که جرم ماده داخل ظرف (kg)، l (m) است.

انفجار فضای محدود

۴۰ مقدمه

A confined explosion is the type of explosion which typically occurs following gas leaks inside industrial heating plant or inside buildings. This type of explosion has traditionally been treated using venting guidelines, which are discussed further in Chapter 2.

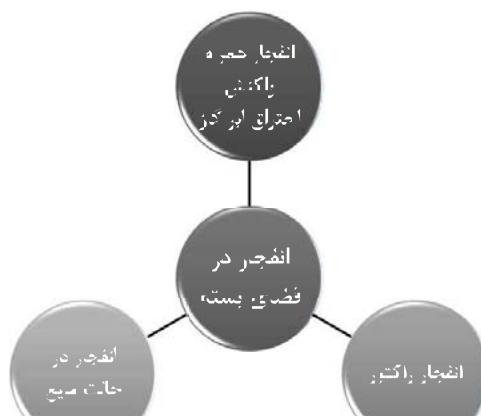

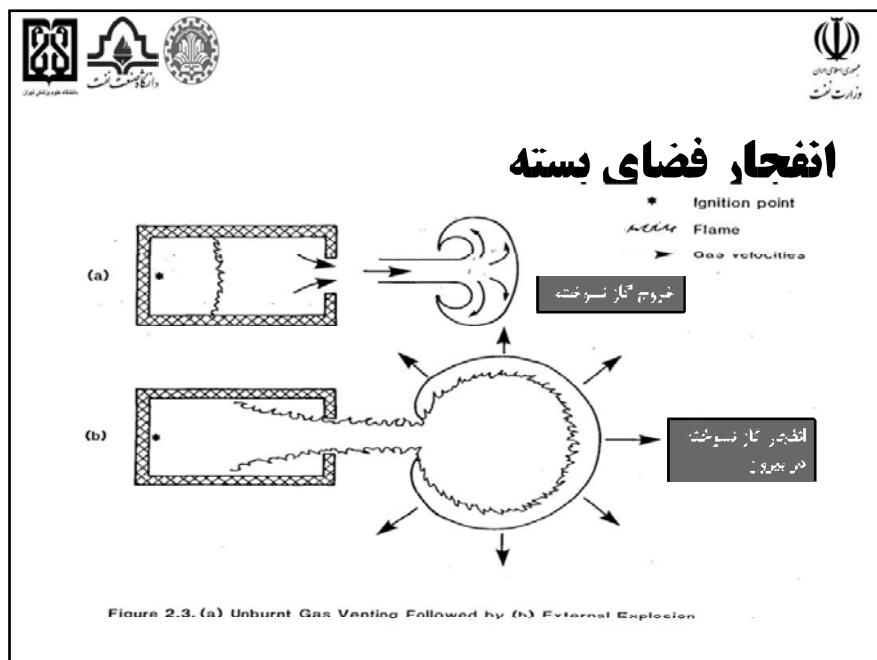
۴۵۰ مقدمه

- انفجار فضای محدود توانایی ایجاد فشار تا ۸ بار دارد
 - قانون گاز ایده آل
- منجر به vented یا semi confined می شود

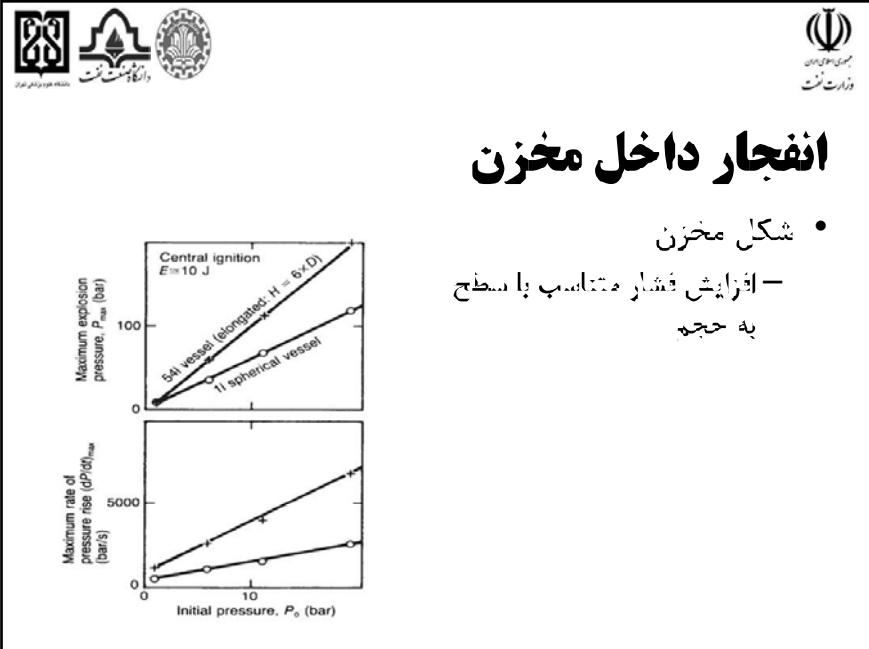

انفجار فضای بسته

Compound	Detonation limits (%)				Flammability limits (%)	
	Confined tube		Unconfined		Lower	Upper
	Lower	Upper	Lower	Upper		
C ₂ H ₆	2.87	12.20	4.0	9.2	3.0	12.4
C ₃ H ₈	2.57	7.37	3.0	7.0	2.1	9.5
C ₄ H ₁₀	1.98	6.18	2.5	5.2	1.8	8.4
n-C ₈ H ₁₈	1.45	2.85			0.95	
C ₂ H ₄	3.32	14.70			2.70	36.0
C ₃ H ₆	3.55	10.40	3.5	8.5	2.4	11.0
C ₅ H ₈	4.20	50.0			2.5	80.0
C ₆ H ₆	1.60	5.55			1.3	7.9
C ₂ H ₅ OH	5.1	9.8			3.3	19.0
H ₂	18.3	58.9			4.0	75.0

انفجار فضای بسته

- انفجار داخل ساختمان
 - فضای بزرگتر
 - شکل چهارگوش
 - تهییه کمتر
 - وجود چند قسمت جدا از هم (اتاقها)

انفجار فضای بسته

- انفجار در Ronan Point, 1962

انفجارهای غبار (Dust Explosion)

مقدمه

- سالانه پنجاه انفجار در دنیا گزارش می‌شود.
- صدها کشته
- هیلیونها دلار خسارت مالی
 - خام روند تولید
 - از بین رفتن محصولات
 - صدمه به تجهیزات
- اثر سوء بر عتیمار شرکتها

مقدمه

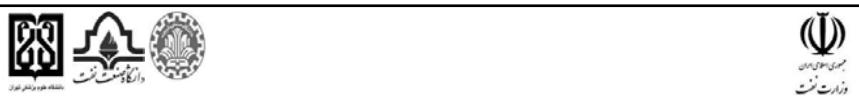
- هر محی که غبر جمع شود
 - منند چوب و زغال
 - جمع کننده شبار و دستگاه Hopper
- شروع با هر نوع از ری اولیه
 - الکتریسیته ساکن
 - جرقه
 - آتش
- منجر به انفجارهای بزرگتر

حوادث

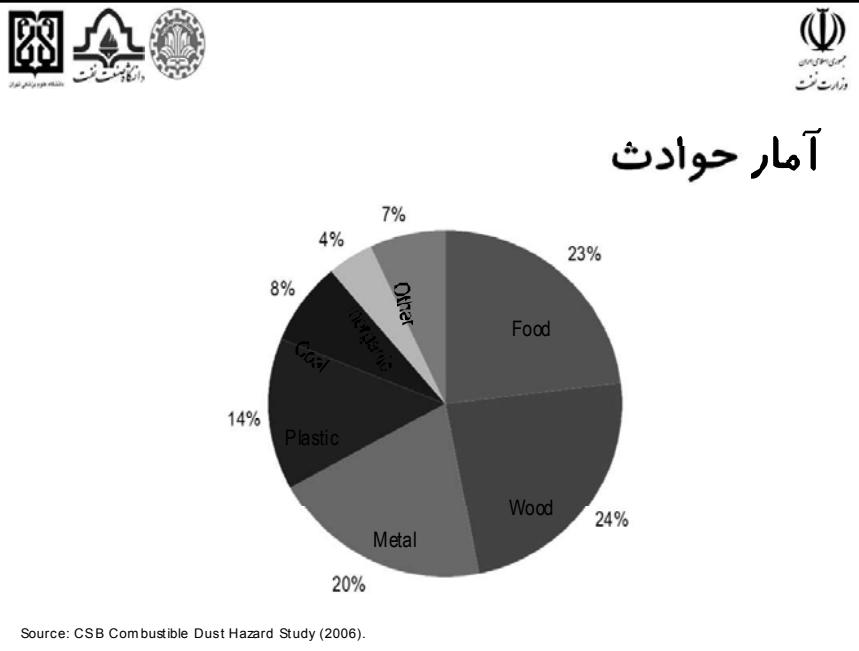

- ۱۹۹۹ در یک ریخته گری آهن
- انفجار رزین فتولیک
- انفجار کوچک اولیه رزین بعث انفجار ثانیه بزرگتر شد
- تخریب محل
- سه کشته و ۹ مجروح

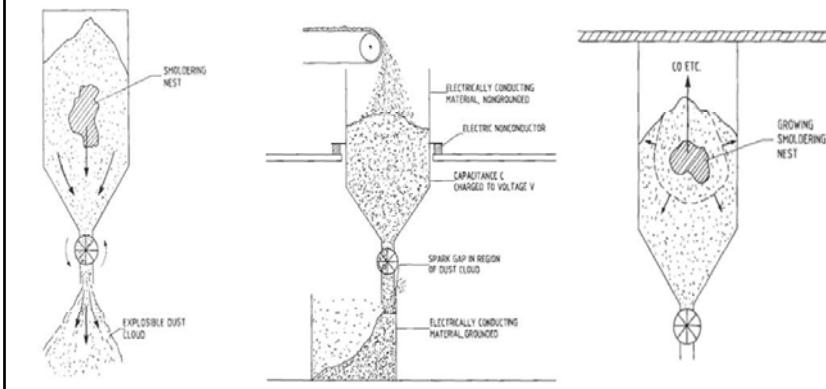
Date	Location	Material	Plant/building	Deaths/injuries
1911	Glasgow, UK			5d, 8i
	Liverpool, UK			37d, 100i
	Manchester, UK			3d, 5i
1913	Manchester, UK			3d, 5i
1919	Cedar Rapids, IA	Corn starch	Starch plant	43d
1924	Peking, IL	Corn starch	Starch plant	42d
1930	Liverpool, UK			11d, 32i
1941	Liverpool, UK			6d, 40i
1944	Kansas City, KS	Grain dust	Corn mill	4d, 20i
1955	Waynesboro, GA	Grain dust	Feed plant	3d, 13i
1962	St Louis, MO	Grain dust	Feed plant	2d, 34i
1964	Paisley, UK			5d, 2i
1965	Bow, London, UK	Flour	Flour mill	5d
1970	Kiel, FRG	Grain dust	Grain silo	6d, 18i
1977	Galveston, TX	Grain dust	Grain silo	15d
1977	Westwego, LA	Grain dust	Grain silo	36d, 10i
1979	Hamburg, FRG	Grain dust	Grain silo	2i
1979	Lerida, Spain	Grain dust	Grain silo	7d
1980	Naples, Italy	Grain dust	Grain silo	8i

Source: Loss Prevention in Process Industries, Lees.

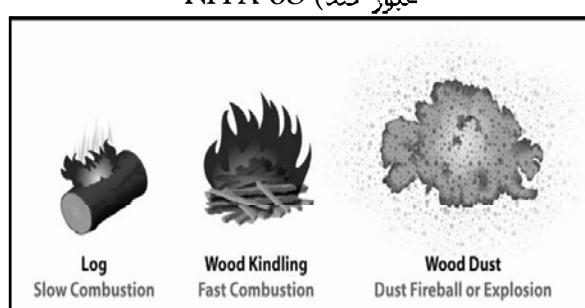

• مثالهایی از انفجار غبار در سیو و hopper

تعاریف

- جامد با قطر $420\text{ }\mu\text{m}$ یا ریزتر (هر آنچه بتواند ز غربال شماره ۴۰ عبور کند) NFPA 68

تعریف غبار قابل سوختن براساس NFPA654

1.5.6* Combustible Dust. Any finely divided solid material that is 420 microns or smaller in diameter (material passing a U.S. No. 40 Standard Sieve) and presents a fire or explosion hazard when dispersed and ignited in air.

• حداقل غلظت قابل انفجار (MEC)

1.5.21* Minimum Explosive Concentration (MEC). The minimum concentration of combustible dust suspended in air, measured in mass per unit volume, that will support a deflagration as defined by the test procedure in ASTM E 1515, *Standard Test Method for Minimum Explosible Concentration of Combustible Dusts*.

تعاریف

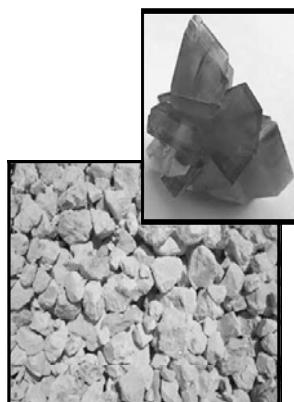

- قابلیت انفجار و اشتعال
- مواد ای طبیعی (غلات، شکر، ذغال)
- مواد ای سنتزی (پلی‌کربنات، پلی‌پیروکسی‌فنیل، رزین)
- فایبر
- کسیدهای نایابدا

- تجمع در یک محیط
- اختلاط به هوا ندازه و توزیع ذرات ملایم (تفوّذ شده) در حدوده اشتمال پذیری (۲۳ تا ۵۰ گرم بر متر مکعب)

تعاریف

- ذرات غیر قابل انفجار
 - سیسیکاتها و سوئفاتها
 - نیتراتها، کربناتها و سولفاتها
 - سیمان منسه آهک
 - اکسیدهای پیدار

تعاریف

NFPA 30

- کلاس بندی غبار
 - Class II
 - Group E: Metal Dusts (Al, Mg,)
 - Group F: Carbonaceous dusts including 8% volatile material
 - Group G: not E or F, i.e. flour, grain, wood, plastic, chemical

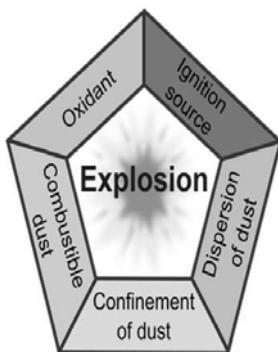
تعاریف

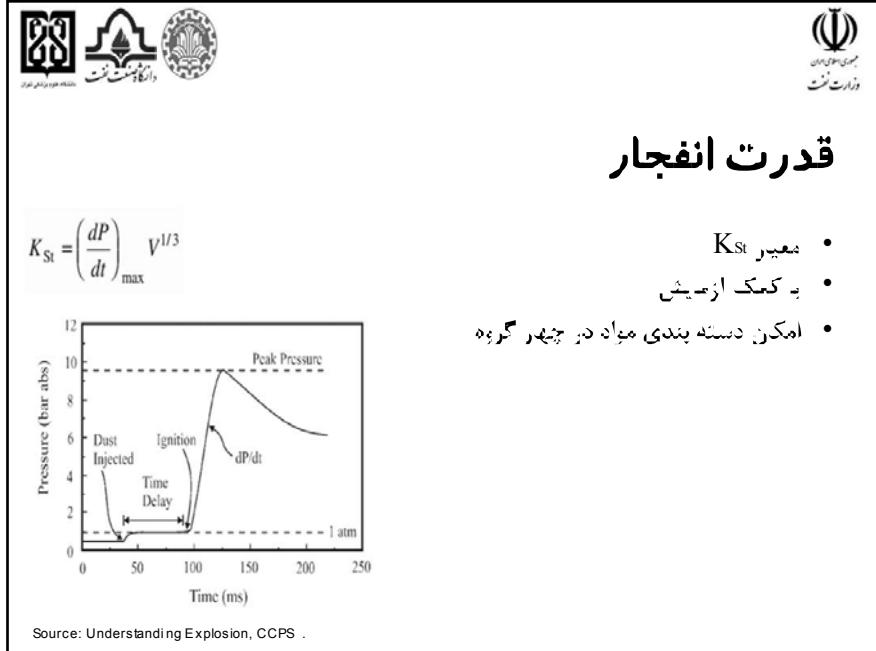
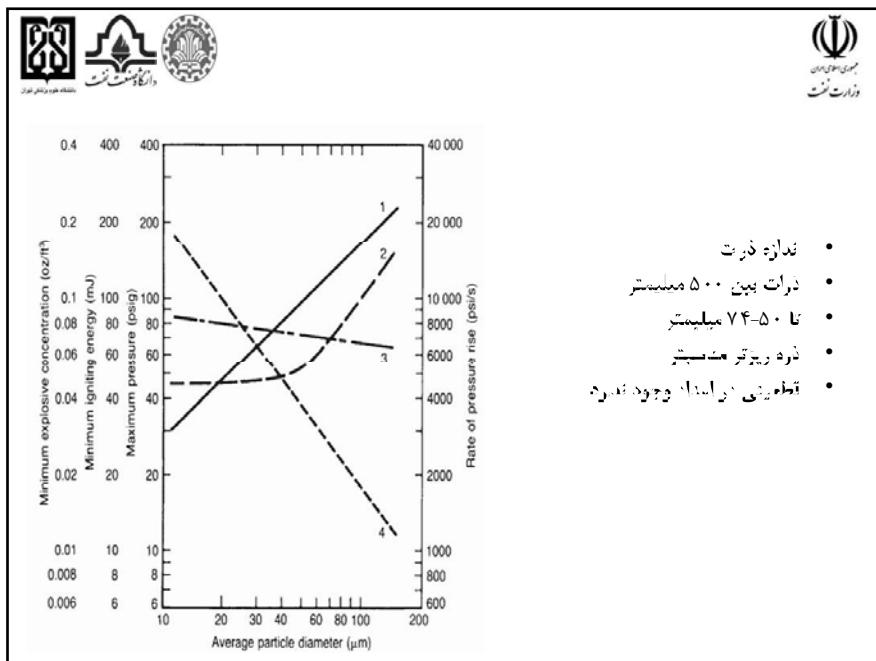
- تونی ایجاد فشار ایش از ۷۰۰ کیلو پاسکال
- بیش از توانایی تحمل موله
- شینه ۵۰ کیلو پاسکال
- چهارچوب جویب ۷۰
- بتن مسلح ۸۵ کیلو پاسکال
- پسند اتفاق اولیه کوچک و سپس اندیزه بزرگتر
- پخش مواد ایجاد حجم بزرگتر قابل شتعال
- تونی ایجاد Detonation بسیر کم
 - منبع حرارتی قوی
 - محیط صاف
 - معدن ذغال

تعاریف

- جنبه هی مهم شیر قبل اشتعال
- کلاس انجیری
- حداقل غازات قابل اندیز
- حداقل دمای حرقد
- حداقل انرژی حرقد
- حداقل اکسیژن مورد نیاز
- فشار ایجاد شده
- حداقل غشای
- ذره افزایش فشار
- متوسط ذره افزایش فشار

تخمین قدرت انفجار

A Dust explosion classes

Dust explosion class	K_{st} (bar m/s)	Explosion features
St 0	0	No explosion
St 1	>0–200	Weak
St 2	201–300	Strong
St 3	>300	Very strong

B Relation of K_{st} and Hartman bomb data^b

K_{st} (bar m/s)	Hartman bomb, $(dP/dt)_{max}$ (psi/s)
≤200	≤7300
201–300	7300–22000
>300	>22000

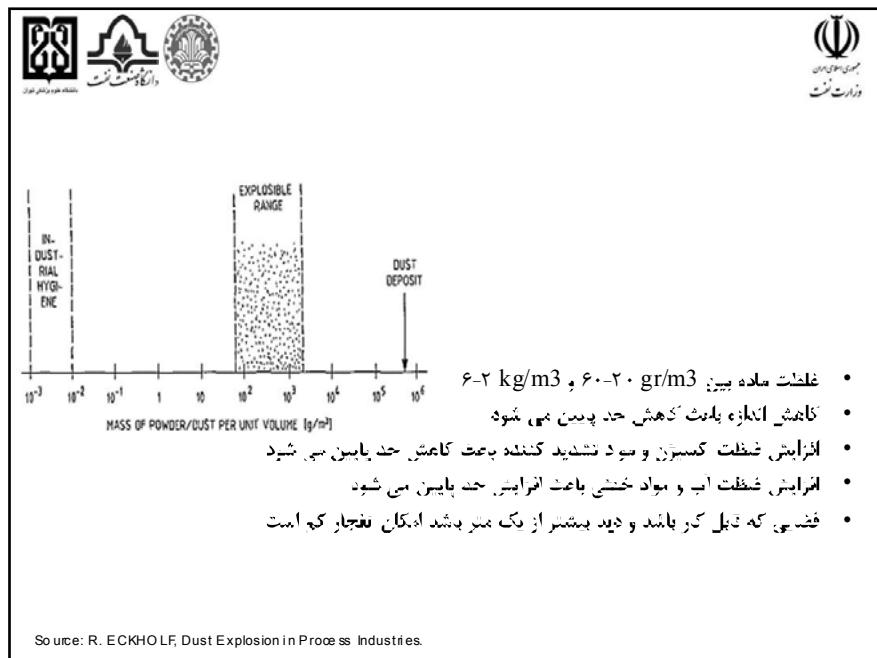
C Typical dusts

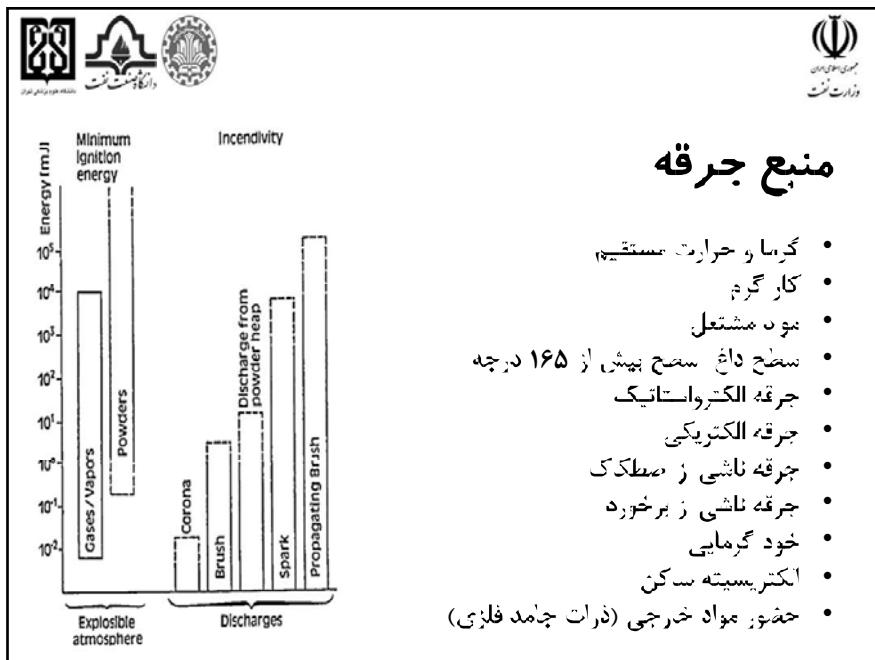
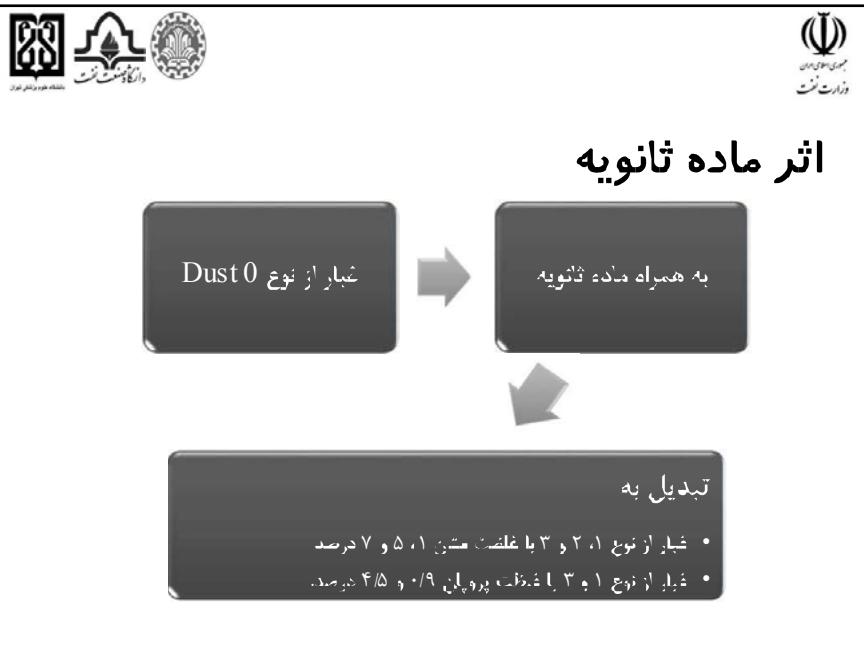
Dust explosion class	Typical dust
St 0	Non-explosive dust
St 1	Grain dust
St 2	Organic pigment
St 3	Fine metal dust

Source: Understanding Explosion, CCPS .

Dust	Median Particle Size (mm)	Minimum Explosive Dust Conc. (gm/m ³)	P_{max} (barg)	K_{st} (bar-m/sec)	Minimum Ignition Energy (mJ)
<i>Cotton, Wood, Peat</i>					
Cotton	44	100	7.2	24	— ^b
Cellulose	51	60	9.3	66	250
Wood dust	33	—	—	—	100
Wood dust	80	—	—	—	7
Paper dust	<10	—	5.7	18	—
<i>Feed, Food</i>					
Dextrose	80	60	4.3	18	—
Fructose	200	125	6.4	27	180
Fructose	400	—	—	—	>4000
Wheat grain dust	80	60	9.3	112	—
Milk powder	165	60	8.1	90	75
Rice flour	—	60	7.4	57	>100
Wheat flour	50	—	—	—	540
Milk sugar	10	60	8.3	75	14
<i>Coal, Coal Products</i>					
Activated Carbon	18	60	8.8	44	—
Bituminous coal	<10	—	9.0	55	—
<i>Plastics, Resins, Rubber</i>					
Polyacrylamide	10	250	5.9	12	—
Polyester	<10	—	10.1	194	—
Polyethylene	72	—	7.5	67	—
Polyethylene	280	—	6.2	20	—

روش‌های محافظت در برابر انفجار

- Containment
- Inerting
- Deflagration Venting
- Deflagration Supression
- Deflagration isolation

مهار کردن (containment)

- طراحی سیستم به گونه‌ای که تعامل جداکننده فشار تولید شده در اثر انفجار را داشته باشد.
- طراحی مطابق با کد ASME Boiler and Pressure Vessel Code, Section VIII, Division 1 صورت گیرد
- سیستان تحمل به شکل ضرف بستگی دارد
- مزایا: ۱- غیرفعال - ۲- خزینه تعمیرات کم
- معایب: ۱- جریمه اولیه بالا - ۲- بار وزنی زیاد روی سازه کارخانه

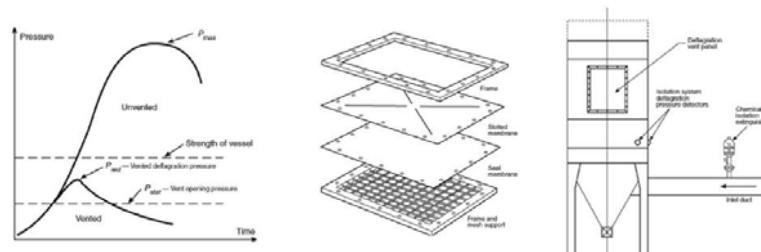
خنثی کردن (inerting)

- کاهش غلظت اکسیژن در یک حجم بسته به زیر غلظت موردلیاز برای سوختن به کمک یک گاز خنثی مانند لینتروژن پاکرین دی اکسید
- طراحی این سیستم ها باوجه به استاندارد 69 NFPA باید صورت گیرد.
- هزایا: جلوگیری از وقوع انفجار در تهییجه اجتناب از هدر رفت محصول
- نمایاب : ۱- هزینه جاری گاز خنثی ۲- خطر خنثی برای پرسنل ۳- هزینه نعمیرات بالا

ونت کردن انفجاری (Deflagration venting)

- در رژیمی ای که در یک فشار مشخص (P_s) باز بیشود و گازهای فشرده را به اهتزاز (خایه) بگرد

وخت کردن انفجاری (Deflagration venting)

- هزایا:**

1. هزنه کم
2. تعسرات کم (غیر متعارض)

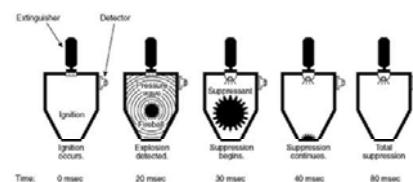
- معایب:**

1. اختلال وقوع آتش پس از وخت کردن در داخل تجهیزه نویزد در صورت وجود مواد سوختی مانند گیسه پلاستیک
2. ارخانه بارید در هیچ یاروی تراز گیرد
3. آتش کروی مواد خروجی از وسیله میتواند بکاهنگ طرد جدی برای تجهیزات و افراد نزدیک آشیانه باشد
4. منع استفاده برای مواد خودی مواد خورنده و سمی

خاموش کردن انفجار (Deflagration Supression)

- دارای یک سیستم خاموش کننده سریع شعله که انفجار را قبل از رسیدن به فشارهای مخرب تشخیص نماید و خلوش سکند تشخیص به کمک شعله باعوج انجار صورت میگیرد.

خاموش کردن انفجار (Deflagration Supression)

- کاربردها: جمع کننده های غبار، سیلوها، خشک کن های پالشی، میدکرها و ...
- مزایا: ۱- حذف شعله و کاهش شانس اتش پس از انفجار ۲- کامشن ریک تخلیه مولد سویی و خورنده ۳- انعطاف در مکان نصب تجهیزات فرایندی
- نعایب: ۱- هزینه بالادر مقایسه با وقت کردن انفجاری ۲- نیاز به تعمیرات منظم ۳- برای غبارات قلری، استپل و هیدروژن قاب استفاده نیست
- طراحی مطابق با استداردهای NFPA 69 و ISO-6184-4 انجام خود

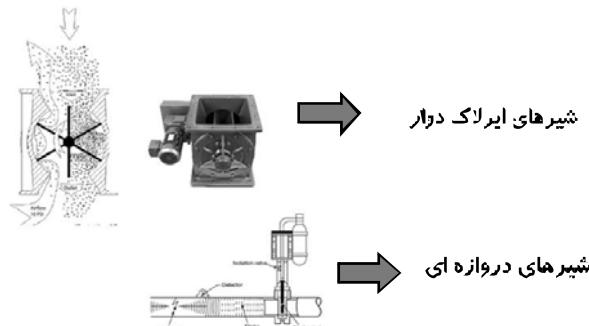

ایزوله کردن انفجار (isolation)

- هدف از ایزوله کردن جلوگیری از سرایت انفجار به تجهیزات متعلق به محل انفجار اولیه است
- روش‌های ایزوله کردن:
 - مکانیکی:
 - شیرهای rotary airlock
 - شیرهای دروازه ای سریع (High speed gate valve)
 - برای هم زودن باید با اکی سیستم انتقالی انفجار کوبل شوند
 - شیمیایی:
 - تخلیه ماده حاموش کنند در لوله ربط یادداشت

ایزو لاسیون مکانیکی

ایزو لاسیون شیمیایی

